

Murterska
škola male
brodogradnje
STR. 20 - 21

Kvalitativna
istraživanja
u medicini
STR. 10

Split u
svjetskoj
znanosti
STR. 3

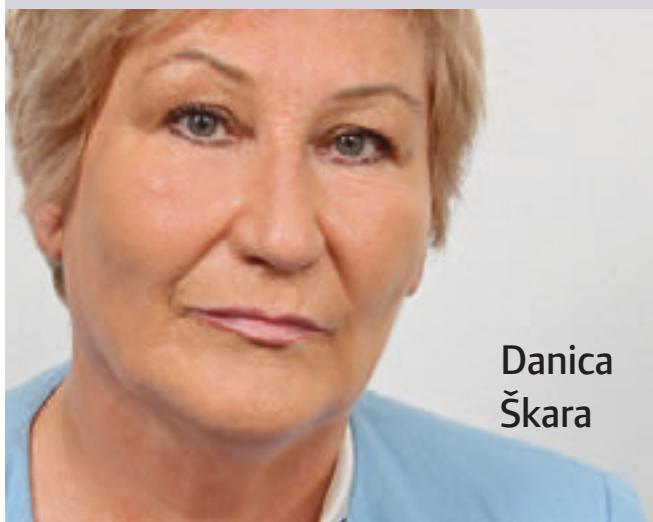
god V.
broj 46.
16. rujna
A.D. 2013.
www.unist.hr

universitas

list Sveučilišta u Splitu

18.-21. rujna
Europski
lingvistički
kongres
u Splitu

str. 4-5

Danica
Škara

23.-24. rujna
HRVATSKO -
FRANCUSKI
UPRAVNI
DANI

str. 6-7

Guillaume
Leyte

Ured za transfer
tehnologije
Sveučilišta
u Splitu

str. 8 - 9

Leandra
Vranješ
Markić

Nagrada
HAZU
2013.

str. 16 - 17

Davorka
Radica

erasmus
Natječaj
za studijski boravak
2013. / 2014.

str. 22

Natječaj
za stručnu praksu
2013. / 2014.

str. 23

gost novinar

- 1. Medicina i stomatologija
 - 2. Centar za Stručne studije
 - 3. KBF
 - 4. Kineziološki fakultet
 - 5. Filozofski (Teslina)
 - 6. Filozofski (Radovanova)
 - 7. Filozofski (Hrvojeva)
 - 8. Filozofski (Peristil)
 - 9. UMAS (Zagrebačka)
 - 10. UMAS (Gripe)
 - 11. Pravni fakultet
 - 12. Studentski dom Spinut
 - 13. Rektorat i Studij mora
- Kampus, izgrađeno:** FESB, Ekonomija, FGAC, zgrada PMF- KTF- Pomorski fakultet, Sveučilišna knjižnica (Forenzika, Zdravstveni studiji), Studentski dom.
- Kampus, planirano:** Filozofski fakultet, Pravni fakultet, UMAS, rektorat...

Splitski pothvat stoljeća

Piše:
DAMIR PETRANOVIĆ

Splitsko sveučilište dobit će novi, dvadeset milijuna eura vrijedan Znanstveno - istraživački centar (ZIC), koji će se gotovo sigurno financirati novcem iz europskih fondova

Projekt centra koji će se nalaziti na sjeveroistočnom rubu sveučilišnog kampusa izradu je se paralelno s pripremama za povlačenje sredstava, pa je na red došla jedna od posljednjih faza: ZIC je službeno ušao u najuži izbor za dodjelu sredstava i istovremeno je izrađen idejni arhitektonski projekt samog objekta. Ukoliko se ambiciozna ideja ostvari, bit će to najveća splitska investicija financirana europskim sredstvima.

Znanstveno - istraživački centar

Znanstveno - istraživački centar zamišljen je kao mjesto gdje se znanost susreće s realnim sektorom, kao neka vrsta tehnološkog parka koji bi služio i kao inkubator znanja i proizvoda i gdje bi se znanstvene pretpostavke mogle 'materijalizirati' u stvarnom životu. ZIC će, po zamislima, biti treći ključni kohezivni faktor cijelog kampusa na Visokoj, uz Sveučilišnu knjižnicu i nedavno otvoreni studentski dom i Studentski centar, dakle mjesto na kojemu će se 'križati', velik dio od 22 tisuće studenata Splitskog sveučilišta. Začak dvije tisuće njih rado sna vijest je i da već iduće godine konačno započinje izgradnja nove zgrade Filozofskog fakulteta, što će biti financirano državnim kreditom kod Europske

investicijske banke, a u vrlo visokoj fazi pripremljenosti su i novi Pravni fakultet i Umjetnička akademija. Nakon toga, preostalo je tek udomiti Kineziološki fakultet i Rektorat, da bi se projekt kampusa na Visokoj mogao proglasiti dovršenim. Splitski pothvat stoljeća, često nepravедno medijski zapostavljen, jedna je do rijetkih smislenih i suvislih dugoročnih ideja koja će doživjeti realizaciju. Ideja o sveučilišnom kampusu u četvrti Visoka, usred gusto naseljenog dijela grada omeđenog visokim neboderima iz kasne faze socijalizma, rodila se još u sedamdesetim godinama prošlog stoljeća i pokazuje koliko su gradski planeri tada bili ispred svog vremena: Split je, naime, u to doba imao tek Pravni i Ekonomski fakultet, nosvejedno je za budućnost crtao veliko sveučilište integriranono na jednoj lokaciji, što je bilo avantgarda u okvirima bivše Jugoslavije. Krenulo se ambiciozno, pa je 1982. godine otvorena zgrada Fakulteta elektotehnike, strojarstva i brodogradnje, a dvije godine kasnije i Građevinskog fakulteta. Potom je sve stalo do početka dvijetisućitih, a prostor na Visokoj već su sa svih strana započeli 'grickati' privatni investitori zgradama, kućama, autosalonima i divljim parkiralištima, pa je spašen doslov-

ce u posljednji trenutak. Dio je poklonilo Ministarstvo obrane, dio je morao biti otkupljen, pa će umjesto selidbe izvan grada svi splitski fakulteti ipak pronaći svoje mjesto u njegovom centru.

Kampus po mjeri Grada

Split je u proteklih desetak godina udomio čak sedam fakulteta, izgradio Sveučilišnu knjižnicu i golemi studentski dom, a svi ostali podaci pokazuju da je njegovo sveučilište paralelno i u vrlo kratkom razdoblju izraslo iz malog provincijskog u respektabilno i suvremeno, po mnogo čemu najpropulzivnije i najrelevantnije u državi. Za grad koji se najčešće dovodi u vezu s improvizacijama, lutanjima i neobičnim mentalitetom građana, radi se o iznenađujuće suvisloj i sustavnoj akciji. Broj studenata u istom periodu narastao je s šest na 22 tisuće, što se zasad smatra optimalnim za grad ove veličine. Prvi objekt koji je Split dobio u kampusu još nakon početka osamdesetih bio je Ekonomski fakultet, prekrasno kameno i stakleno zdanje autora Dinka Kovačića, a zanimljivo je kako je sve skupa krenulo. Nova koalicijska vlast u državi je, naime, željela znati što bi se u Splitu moglo graditi pa je tada 'friški' rektor Ivan Pavić već na prvom

sastanku iznenada na stol stavio već dovršen projekt i građevinsku dozvolu za novu Ekonomiju. I na primjedbu da država ipak nema toliko novaca stigao je sjajan odgovor: sam fakultet već tada uštedio je popriličnu svotu sredstava i obvezao se financirati zgradu u iznosu od 50 posto. U međuvremenu, do danas, Ekonomija je dobila i novi veliki aneks od pet tisuća kvadrata. Nekako u isto vrijeme nove prostore dobio je i FESB, jedan od starijih splitskih fakulteta, kojemu je na staru zgradu od 12 tisuće kvadrata nadodan upola veći aneks. Potom su stari prostori adaptirani za Umjetničku akademiju, pa je novu zgradu dobio Građevinski fakultet, a zatim je Split dobio spektakularnu novu Sveučilišnu knjižnicu, koja je postala kohezivni faktor cijelog kampusa. To je bio znak da cijeli projekt itekako ima smisla, pa je i država u jednom trenutku nešto vidljivije pogurala: udomljen je Medicinski fakultet, jedini za koji je odlučeno da se neće fizički nalaziti u sklopu kampusa nego nekoliko stotina metara dalje, u blizini dviju splitskih bolnica. Potom je na red došao studentski dom sa 600 kreveta, čime se kapacitet predviđen za studente u ovom gradu doslovce poduplao, a idućih mjeseci bit će otvorena i 'Mamutica', čak 40 tisuća kvadrata velika zgrada u kojoj će biti smješteni Prirodoslovno-matematički, Kemijsko-tehnološki i Pomorski fakultet. Mamutica je praktički već dovršena, na posljednji koraci do otvorenja nisu napravljeni jer

je na radovima bila angažirana danas gotovo propala građevinska tvrtka Konstruktor. U Splitu se očekuje žurna intervencija Vlade. **Kvalitativni rast** Idući veliki cilj, barem što se tiče 'građevinskog' dijela posla oko Sveučilišta u Splitu, jest Filozofski fakultet: osnovan prije desetak godina, kada je konačno dozrelo saznanje da je za grad sa zavidnom humanističkom tradicijom jednostavno nedopustivo ne imati studij humanističkih znanosti, u međuvremenu je s doslovce 'pola' profesora Joška Božanića - koji je radio na pola radnog vremena - narastao na 160 nastavnika i preko dvije tisuće studenata. Respektabilna institucija neće se više moći razvijati - pa čak ni normalno funkcionirati - na pet različitih adresa i skućenim uvjetima, pa je uvrštena u program financiranja iz kredita Europske investicijske banke. Gradnja nove zgrade definitivno započinje tijekom 2014. godine. Splitsko sveučilište u međuvremenu, dok kampus na Visokoj klije i dozrijeva, raste i u kvalitativnom smislu: od ove jeseni pokreće se novi smjer, studij novinarstva, koji će biti potpuno različit od ostalih u državi i imat će snažnu orijentaciju prije svega na praktički dio. Bit će to nova perlica u niski novih smjerova, od kojih su se gotovo svi snažno razvili baš u proteklom desetljeću - od studija hrvatskog i engleskog te sociologije i filozofije na Filozofskom fakultetu, preko studija arhitekture koji je u samo nekoliko godina postojanja prepoznat kao propulzivan i autentičan, do stomatologije, farma-

cije, geodezije, studija mediteranske poljoprivrede... 'Uskoro se širimo i na otok Vis: s Ministarstvom obrane dogovorili smo prepuštanje vojarnje Smokova i ondje ćemo organizirati naš nastavni centar, ljetne škole i smještaj za studente koji ondje borave, a okolno zemljište i gospodarske objekte koristit će studenti Agronomije. To je zbili sjajan projekt i računamo da će nam i kod njega pomoći sredstva iz fondova Europske unije', najavljuje rektor Sveučilišta u Splitu Ivan Pavić. Institucija kojoj je na čelu do 2014. godine solidno stoji na međunarodnim, a gotovo pa sjajno na nacionalnim relevantnim ljestvicama: nedavno je objavljeno da u broju objavljenih radova koji čine hrvatski h-indeks sudjeluje s visokih 15 posto, odmah iza Zagrebačkog sveučilišta i Instituta Ruder Bošković. Po produktivnosti u prirodnim znanostima čak je tri puta jača od Sveučilišta u Rijeci, premda je ovo posljednje ipak dobilo nešto veći iznos dodatnih sredstava iz državnog proračuna... **Perspektive** Uspjesi, naravno, obavezuju. Drugim riječima - rješavanje jedne grupe priprimita otvara najmanje pet novih grupa. Evo tih pet: kvalitetniji programi radi stvaranja zapošljivih stručnjaka te efikasnije studiranje; intenzivniji zamah međunarodnih projekata; više novaca iz europskih fondova; funkcionalnija integracija i efikasnije upravljanje Sveučilištem; otvaranje perspektive za nove sveučilišne prostore jer dovršenjem planova na Kampusu neće biti zadovoljene razvojne ambicije Sveučilišta.

Ana Marušić, Mario Malički i Ana Utrobičić

Split nastavlja sjajiti u svjetskoj znanosti

Piše:
MATUJA PERIŠIĆ

Izvršajni servis uglednog časopisa Science, ScienceInsider, koji sebe titulira kao „najvažnije novosti i analize iz svijeta znanstvene politike“ donosi vijesti s Međunarodnog kongresa o publiciranju i recenziranju znanstvenih članaka u biomedicini održanog u rujnu 2013. u Chicagu.

Od njih je prva o istraživanju koje je analiziralo postupanje međunarodne zajednice urednika znanstvenih časopisa, izdavača i upravitelja međunarodnih baza podataka u slučajevima dvostrukog objavljivanja istih članaka. Autori toga istraživanja, koje je ScienceInsider ocijenio kao nositelja najvažnijih rezultata kongresa, su Mario Malički, Ana Utrobičić i Ana Marušić s Medicinskoga fakulteta u Splitu. Splićani su pokazali da je samo mali dio dvostruko

Ekipa sa MEFST-a autori su istraživanja koja su ocijenjena najvažnijim rezultatima Međunarodnog kongresa o publiciranju i recenziranju znanstvenih članaka u biomedicini

objavljenih članaka službeno povučen, tj. da časopisi i indeksne baze podataka nemaju razvijene primjerene mehanizme održavanja cjelovitosti (tj. integriteta) medicinske informacije.

Predavanje Ane Marušić među tri najvažnija

Dvostruko publiciranje nije samo pitanje morala, nego je i mogući izvor izobličenja analiza (sustavnih preglednih članaka i metaanaliza) koje odgovor na neko medicinsko pitanje traže zbrajanjem nalaza i rezultata svih

pacijenata iz svih članaka o tom pitanju.

Pritom, naravno, podatci objavljeni dvaput s istim pacijentima iskrivljuju rezultat; to je vrlo opasno jer se prema tom rezultatu – za to pitanje – ravna cijela medicina, od liječnika obiteljske medicine (npr. „koji je najbolji lijek za upravo ovog mogega pacijenta?“) do ministara zdravstva (npr. koji će se lijekovi uvrstiti na popis besplatnih lijekova za bolesnike). No, to nije jedino iznimno priznanje splitskim liječnicima u Chicagu: naime, Chris Graf, direktor časopisa Global Research, među broj-

nim predavanjima 500 sudionika – urednika znanstvenih časopisa, istraživača, izdavača, financijera, pisaca, novinara, etičara i inženjera informatike – „skida šešir“ trima najvažnijim, od kojih je jedno profesorice Ane Marušić! Ona je provela istraživanje o jednom važnom aspektu složenosti suradnje ljudi u farmaceutskoj industriji i kliničkih istraživača sa sveučilišta i iz bolnica. U istraživanju pod naslovom „Kako se odlučuje o autorstvu u opasnom stvarnom svijetu publiciranja kliničkih ispitivanja: nalazi o kliničkim istraživačima, urednicima časopisa, osobama koje planiraju publiciranje i profesionalnih pisaca medicinskih članaka“, prof. Marušić i doc. Darko Hren s Filozofskog fakulteta u Splitu rasvijetlili su njihove stavove, odnose i postupke u vrućem pitanju podjele autorstva na znanstvenim člancima.

Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu

Međunarodni znanstveni skup Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu održat će se u Zagrebu od 27. do 28. rujna 2013. na Hrvatskom katoličkom sveučilištu.

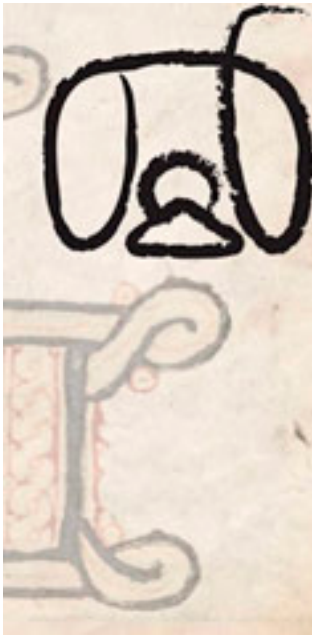
Ove se godine slavi 1150. obljetnica misije svete Braće u Moravsku. Budući da je tom prigodom staroslavenski jezik u liturgiji ušao u naše krajeve prigoda je to da se prisjetimo naše glagoljaške tradicije i predstavimo je Domovini koja zakoračuje preko novoga praga svoje povijesti u Europsku uniju. Hrvatska Europi ima toliko toga ponuditi i pokazati, a još će se povijesna u svim vidovima, filološka i teološka znanost morati potruditi da na svjetlo iznese sve one detalje iz naše tradicije koji nas povezuju s Europom minulih stoljeća, a koji kroz 20. stoljeće nisu smjeli ili znali biti predstavljeni. Hrvatska Provin-

cija franjevaca trećoredaca, u svome nazivu nosi naslov „glagoljaši“ – što se danas, uz minorno poznavanje glagoljice kao slova, crkvenoslavenskog jezika kao liturgijskog jezika, te povijesnog i drugog konteksta, vrlo malo vrednuje, postaje kao teret povijesti koji samo pojedinci moraju nositi.

Sjeme slavenske pismenosti

Glagoljaštvo – kao široki pojam, tradicija je Provincije franjevaca trećoredaca, ono jedino po čemu se danas, u novim okruženjima apostolata, pastorala i prisutnosti u Crkvi, može predstaviti javnosti kao posebna i izvorno hrvatska. S tim motivom želimo obilježiti ovu obljetnicu moravske misije europskih suzaštitnika sv. Ćirila i Metoda, koji su nas zadužili zasijavši sjeme slavenske pismenosti, kulture, liturgije i

umjetnosti. Glavni organizator skupa je Provincija franjevaca trećoredaca glagoljaša, a suorganizatori: Hrvatsko katoličko sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu – Odsjek za povijest, Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu i Staroslavenski instituti u Zagrebu. Program Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu sadržava dvije znanstveno-stručne cjeline: Međunarodni znanstveni skup „Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu“, te Izložba glagoljskih rukopisa i druge glagoljaške baštine. Znanstveni odbor sačinjavaju dr. sc. Ivan Botica, prof. dr. sc. Stjepan Ćosić, dr. sc. Tomislav Galović, doc. dr. sc. Hrvoje Kekez, prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol, doc. dr. sc. Ines Sabo-

tić, dr. sc. Marinka Šimić, akademik Radoslav Tomić, prof. dr. sc. Marko Trogrlić, prof. dr. sc. Josip Vrandečić i dr. sc. Vlasta Zajec.

TOMISLAV GALOVIĆ

sveučilišni život

Erasmus Intensive Language Course (EILC) na Filozofskom fakultetu u Splitu

Na Filozofskom fakultetu u Splitu od 9. do 27. rujna 2013. godine održava se Erasmus Intensive Language Course (EILC) – međunarodni program namijenjen stranim studentima koji će provesti jedan ili dva semestra na studentskoj razmjeni unutar programa ERASMUS na nekom od hrvatskih sveučilišta u ak. god. 2013/2014.

Erasmus Intensive Language Courses (EILC) dio je izbornoga programa za studente iz programa mobilnosti ERASMUS, a uključuje intenzivni tečaj učenja manje rasprostranjenih i rjeđe poučavanih stranih jezika u Europi. Organizira se u zemljama koje sudjeluju u programima međunarodne studentske razmjene iz programa ERASMUS, a glavni administrator za provedbu EILC-a u Hrvatskoj je Agencija za mobilnosti i programe EU.

EILC se provodi s ciljem kako bi se stranim studentima po dolasku u zemlju u kojoj će provesti nekoliko mjeseci na studiju olakšalo snalaženje u jeziku

i kulturi te iste zemlje. Splitski EILC tijekom rujna pohađa 36 polaznika iz 9 zemalja članica EU (Poljska, Italija, Bugarska, Njemačka, Portugal, Češka, Španjolska, Litva i Francuska).

Svi će polaznici prijavljeni na EILC proći intenzivni program učenja hrvatskoga jezika na početnoj razini u trajanju od 60 nastavnih sati, a i bit će uključeni i u niz izvannastavnih aktivnosti tijekom trojednoga boravka na Filozofskom fakultetu.

Prof. dr. sc. Stjepan Ćosić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora (I. izbor) za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest, grana hrvatska i svjetska moderna i suvremena povijest.

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET raspisuje NATJEČAJ ZA IZBOR

-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora u nepunom radnom vremenu za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana patologija u Katedri za patologiju
-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora u nepunom radnom vremenu za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana dermatovenerologija u Katedri za dermatovenerologiju
dva nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju docenta, od kojih jedan u radnom odnosu, a drugi u naslovnom zvanju za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana anatomija u Katedri za anatomiju
-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana citologija, histologija i embriologija u Katedri za histologiju i embriologiju
-jednog suradnika u suradničkom zvanju naslovnog asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana klinička farmakologija s toksikologijom u Katedri za farmakologiju
-četiri suradnika u naslovnom suradničkom zvanju od kojih tri asistenta, a jedan viši asistent za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana patologija u Katedri za patologiju.
Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09 i 63/11), Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 26/13, 34/13) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (ožujak 2006.). Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrove>). Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola, u roku od 8 dana od objave natječaja u Narodnim novinama. Natječaj je objavljen u Narodnim novinama 11. rujna 2013. Prijave se podnose na adresu: Sveučilište u Splitu, Medicinski fakultet, Šoltanska 2, 21000 Split

Predavanje prof. dr. sc. Mareka Trojanowicza na Kemijsko-tehnološkom fakultetu

Hrvatsko kemijsko društvo - Split organiziralo je svoj 195. kolokvij koji se održao, 9. rujna na Kemijsko - tehnološkom fakulteta u Splitu. Predavanje pod naslovom “Nanotechnology in

Modern Separation Methods of Chemical Analysis” održao je prof.dr. sc. Marek Trojanowicz sa Sveučilišta u Varšavi i instituta Nuklearne kemije i tehnologije, Varšava, Poljska.

razgovor s povodom

SLE 2013: Europski lingvistički kongres u Splitu

Kongres ima iznimnu važnost za Filozofski fakultet, ali i za grad Split jer dovodi 500 vrhunskih lingvista iz 68 zemalja svijeta

RAZGOVARALA:

SUZANA KAČIĆ BARTULOVIĆ

Na Filozofskom fakultetu (Sveučilište u Splitu) od 18. do 21. rujna održava se europski lingvistički kongres pod pokroviteljstvom europske asocijacije The Societas Linguistica Europaea (SLE) koja ima sjedište u Leuvenu (Belgija). Povodom tog događaja, razgovaramo s predsjednicom organizacijskog odbora prof. dr. sc. Danicom Škara.

Tko je odlučio i što je bilo presudno u odabiru Sveučilišta u Splitu?

Odluku o tome donio je glavni odbor krovne udruge The Societas Linguistica Europaea. U vrlo jakoj konkurenciji (Siena, Atena, Split), jednoglasno je odlučeno da Sveučilište u Splitu bude domaćin sljedećeg europskoga lingvističkog kongresa (SLE 2013). Članovi glavnog odbora navedene asocijacije anticipirali su ulazak Hrvatske u EU (ne zaboravimo da je to bilo 2011. god.) i dali potporu akademskoj zajednici nove buduće članice. Ovim su pružili mogućnost našem Sveučilištu ne samo da se predstavi široj akademskoj javnosti kao dobar domaćin, već i da predstavi istraživanja hrvatskoga jezika i ugosti lingviste iz 68 zemalja svijeta. Važnu ulogu imalo je i povjerenje u pojedinca koji preuzima organizaciju. Unatoč činjenici što su dva druga sveučilišta predntirala daleko bolju logističku potporu za organizaciju ovakvog skupa, prevladalo je moje prethodno iskustvo u organizaciji sličnih događanja i povjerenje članova odbora.

Što nedostaje gradu Splitu da bude prepoznatljivo odredište kongresnog turizma?

Nažalost mnogo toga. Spomenici kulture i prirodne ljepote čine važan dio ponude, ali nisu dovoljne za kongresni turizam. Postoji nekoliko faktora bez kojih nije moguće ozbiljno razmišljati o ovoj grani turizma. Za kongresni turizam moraju postojati jaki znanstveni centri, te ugledni pojedinci koji svojim imenom i statusom u znanosti garantiraju kvalitetu, imaju plodnu međunarodnu suradnju, projekte i sl. Nažalost u humanističkim znanostima u Splitu osjeća se nedostatak takvih aktivnosti. Naravno da postoje pojedinci koji aktivno rade, organiziraju skupove, ljet-

ne škole i sl., ali to još uvijek nije dovoljno. Logistička potpora čini drugi važan faktor u kongresnom turizmu. Ona podrazumijeva dobro organizirano i primjereno obrazovano administrativno osoblje i adekvatan prostor (tehnički opremljene dvorane). Naime, problem s kojim smo se suočili u startu organizacije ovoga skupa jest prostor za održavanje skupa koji može primiti 500 sudionika, a to znači najmanje 15 opremljenih prostorija u kojima se paralelno odvijaju različite aktivnosti. Članovi glavnog odbora europskog lingvističkog društva nisu željeli održati ovaj kongres u hotelu jer sudionici kongresa trebaju 'radnu atmosferu, a ne fitness program'. Ovaj problem riješili smo tako što se glavna izlaganja održavaju na Medicinskom fakultetu u Splitu, novom uređenom prostoru, a dodatno smo iznajmili nekoliko prostorija u hotelu Radisson. Zahvaljujem dekanu Medicinskog fakulteta prof. dr.sc. Draganu Ljutiću, ali i svim kolegama koji su ustupili ovaj prostor. Splitu hitno treba kongresni centar koji će omogućiti održavanje velikih znanstvenih skupova.

Možete li nam predstaviti asocijaciju koja se pojavljuje kao suorganizator ovoga skupa?

Krovna europska lingvistička asocijacija the Societas Linguistica Europaea postoji od 1996. godine. Njezin prvi predsjednik je ugledni francuski lingvist André Martinet. Iznimno sam ponosna što je moj bivši mentor, akademik Rudolf Filipović, u jednom mandatu predsjedao ovom uglednom asocijacijom. The Soci-

Prof. dr. sc. Danica Škara

etas Linguistica Europaea oduvijek je služila kao mjesto suradnje lingvista iz zapadne i istočne Europe, a to je bilo posebno važno za razdoblje prije 1990. godine. Ovo udruženje ima više od tisuću članova iz svih dijelova svijeta, a njegova je osnovna misija diseminirati rezultate najnovijih istraživanja iz svih područja lingvistike,

omogućiti komunikaciju između znanstvenika iz različitih zemalja, dati potporu mladim znanstvenicima i sl. Tako se, primjerice, na kongresu dodjeljuje nagrada studentu posljediplomskog studija koji ima najbolju usmenu prezentaciju, te nagrada za najbolji poster. Pod okriljem društva the Societas Linguistica Europaea

tiskaju se dva međunarodna časopisa Folia Linguistica i Folia Linguistica Historica (Mouton de Gruyter). Ovim se daje mogućnost sudionicima kongresa da svoja izlaganja objave u ovim renomiranim časopisima. SLE igra važnu ulogu u suvremenoj lingvistici jer objedinjuje kongresne aktivnosti, ugledne časopise i ima veliki broj članova. Dosadašnji skupovi održavali su se uglavnom u svim značajnijim sveučilišnim gradovima Europe (Beč, Bolonja, Paris, Jeruzalem, Lisabon, Uppsala, itd). Velika je čast, ali i odgovornost za sve nas što se SLE 2013. održava u Splitu. Dolazak velikog broja znanstvenika iz čitavog svijeta pruža mogućnost da se na primjeren način predstavi ne samo Sveučilište/Filozofski fakultet, već i grad Split.

Nekoliko riječi o programu samoga skupa.

Program ovogodišnjeg skupa obuhvaća pet vrsta aktivnosti. Prvi dio čine plenarna izlaganja pozvanih predavača. Ove godi-

ne smo pozvali ugledne lingviste vodeći računa o geografskoj zastupljenosti kao što je bila praksa i na prethodnim skupovima. Drugi dio skupa čine radionice. Praksa održavanja radionica na ovakvim skupovima pokazala se iznimno korisnom. Ove godine prijavljen je najveći broj radionica koje pokrivaju različite grane lingvistike: fonologija, morfologija, sintaksa, semantika, sociolingvistika i dr. Treći dio kongresa čine samostalni referati koji su prošli rigoroznu recenziju trojice recenzenata. Recenzentski tim lingvističkog društva čine najugledniji europski lingvisti. Osim plenarnih izlaganja, radionica i samostalnih referata održavaju se i poster-prezentacije. Prijavljen je veliki broj mladih znanstvenika, a poster-prezentacija je dobra prilika za razmjenu mišljenja. Vrijedna je spomena i izložba knjiga poznatih izdavača poput De Gruyter Mouton koji povodom jubilarnog izdanja (50. godišnjica izlaska) uglednog časopisa Lingui-

“

SLE igra važnu ulogu u suvremenoj lingvistici jer objedinjuje kongresne aktivnosti, ugledne časopise i ima veliki broj članova

stics priprema zakusku za vrijeme kongresa. Na izložbi sudjeluju i brojni drugi izdavači koji će predstaviti najnovija izdanja iz lingvistike: Johns Benjamins, Brill i dr. Dio knjiga donirat će domaćinu.

Očekujete li na skupu i studente jezičnih studija?

Poslali smo pozivnice svim studentima dokorskog studija s nadom da će iskoristiti ovu priliku i slušati izlaganja o najrecentnijim istraživanjima iz lingvistike. Isto tako, postavljeni su poster na istaknutim mjestima Filozofskog fakulteta kako bi se i ostali studenti prediplomskog i diplomskog studija stranih jezika i kroatistike upoznali s informacijama o mjestu i vremenu održavanja kongresa. Pozivam ih da iskoriste ovu rijetku priliku i prisustvuju izlaganjima najuglednijih lingvista današnjice. Program je dostupan na web-stranici Fakulteta (ikona SLE) ili <http://sle2013.eu>.

Tko sve sudjeluje u organizaciji skupa?

Postoji raspodjela obveza između članova predsjedništva društva the Societas Linguistica Europaea (Ian Roberts, University of Cambridge; Olga Fischer, University of Amsterdam; Dik Bakker, University of Lancaster/Amsterdam; Katarzyna Dziubalska-Kolaczyk, Adam Mickiewicz University; Bert Cornillie, University of Leuven) i Organizacijskog odbora u Hrvatskoj koji čine:

- Predsjednica Organizacijskog odbora: Danica Škara (Split);
- Zamjenica predsjednice: Marina Marasović-Alujević (Split);
- Tajnica: Jelena Mrkonjić;
- Članovi organizacijskog odbora: Milena Žic Fuchs (Zagreb), Joško Božanić (Split), Srećko Jurišić (Split), Ma-

teusz-Milan Stanojević (Zagreb), Antonela Pivac (Split).

Veliku pomoć pružaju nam naši studenti-volonteri i studentica iz Poljske (Ewa Stec), koja se prijavila u sklopu Erasmus-programa za volonterski rad na organizaciji skupa.

U funkciji pročelnice Odsjeka za talijanski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Splitu i voditeljice centra Studia Mediterranea prof. dr. sc. Marina Marasović-Alujević dala je snažnu potporu organizaciji Europskog lingvističkog kongresa pa su tako ove dvije sastavnice Fakulteta postale domaćini za SLE 2013. Uprava Filozofskog fakulteta pokazala je veliko razumijevanje za probleme s kojima se suočavamo i nastoji pomoći u okviru svojih mogućnosti.

Univerziteti s kojih stižu sudionici lingvističkog Kongresa

University of Lodz, University of Dayton, University of Illinois, Urbana Champaign, Rice University, University of Isfahan, Northumbria University, University of the Basque Country, Russian Academy of Sciences, Higher School of Economics Moscow, Università Cattolica del Sacro Cuore di Milano, University of Leuven Asnaghi Costanza, University of Neuchâtel, University of Geneva, Kant Baltic Federal University Kaliningrad, Scuola Normale Superiore Pisa, Université de Toulouse II, University of Santiago de Compostela, University of Oslo, John Paul II Catholic University of Lublin, Sveučilište u Splitu, Universidade do Porto, University of Oregon, Universitat de Barcelona, University of Bologna, Beogradski univerzitet, University of Naples Federico II, University College Ghent, Università di Messina, University of Konstanz, University of Johannesburg, University of Amsterdam, La Sapienza University of Rome, Pace University New York, Hokkaido University, Università degli studi di Napoli, University of Antwerp, University of Granada, Marjon University, University of Bucharest, University of Texas at San Antonio, University of Antwerp, University of the Basque Country, University of Budapest, Babes-Bolyai University Cluj-Napoca, Hungarian Academy of Sciences, Universitat de Girona, University of Eastern Finland, Paris 3-Sorbonne Nouvelle, Humboldt University Berlin, Lancaster University, University of Colorado, Leibniz Universität Hannover, University of Turin, University of Alicante, Università Ca'Foscari Venezia, Université de Liège, Radboud University Nijmegen, Hanken School of Economics, Helsinki, University of Mostar, University of Oregon, CNRS & Université de Lyon, Mälardalens Högskola, Västerås, University of Cologne, University of Münster, Hiroshima University, Max Planck Institute Leipzig, Uppsala University, University of Tartu, University of Cambridge, SIL East Asia Group, SIL International, Utrecht University, ZAS Berlin, The Danish Language Council, Texas State University-San Marcos, University of Tübingen, Vytautas Magnus University Kaunas, Halmstad University, University of Copenhagen, RWTH Aachen University, Sveučilište u Rijeci, Utrecht Institute of Linguistic, St Petersburg State University, Leiden University, Institute of Linguistics Moscow, P. J. Šafárik University Košice, Sveučilište u Zadru, Universidad Complutense de Madrid, Centre for General Linguistics Berlin, Zagrebačko Sveučilište, University of Georgia, University of Agder, Research University Higher School of Economics Russia, Kiev National Taras Shevchenko University, Lancaster University, Universidad Nacional de Tucumán – Conicet, Universidad Autonoma Metropolitana – Iztapalapa, University of Oxford, Universidad de La Rioja, Universidade de Lisboa, Adam Mickiewicz University Poznan, University of Southern Denmark Copenhagen, University of East Anglia, National Chung Cheng University, Università del Piemonte Orientale, Roskilde University, University of Texas-Austin, Nagoya University, Tilburg University, James Cook University, Consiglio Nazionale delle Ricerche, Université de Provence, University of Verona, Universitat de València, University of Bielefeld, CNRS- LLACAN Paris, University of Padua, Vilnius University, Charles University in Prague, Università dell'Insubria, University of Vechta, Bangor University, Catholic University of Portugal – Braga, Tbilisi State University, University of Gdansk, University of Liège, University of the Balearic Islands, Maria Curie-Skłodowska University, Palacky University in Olomouc, Erasmus University College Brussels, Vrije Universiteit Brussel, Free University Berlin, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf, Bergische University Wuppertal, University of Applied Sciences Frankfurt, Stockholm University, University of Heidelberg, Paris VIII, University of Maryland, University of Vienna, Institut für Deutsche Sprache, University of Zürich, EHESS, VU University Amsterdam, Max Planck Institute for Psycholinguistics, University of Naples, Sogang University, University of Kansas, Federal University of Rio de Janeiro, Museu Paraense Emílio Goeldi, University of Leipzig, Pontificia Universidad Católica del Perú, Queens College, CUNY, Universidade da Corunha, Niagara University, University of Sheffield, Nelson Mandela University Port Elizabeth, University of Toronto, University of Ottawa, State University of New York, Lancaster University, Justus Liebig University Giessen, University of Illinois, Urbana Champaign, The University of Sydney, Univeristy of Iceland, Lviv Ivan Franko National University, National Institute for Security Studies, University of Potsdam, University of New Brunswick SJ, University of Ljubljana, Friedrich-Schiller-Universität Jena, Univerity of Göttingen, University of Surrey, Seoul National University, Syracuse University, Kyoto University, SUNY Buffalo, University of Manchester, University of Athens, Stanford University, CNRS-IKER, Universitat Pompeu Fabra, Lund University, University of Perugia, University of Marburg, University of Auckland, University of Pavia, Lattice CNRS, Alpen-Adria Universität Klagenfurt, University of Erfurt, University of Göteborg, Philipps University of Marburg, Institute of Croatian Language and Linguistics, University of Warsaw, Max Planck Institute Nijmegen, University of Reading, University of Bern, National Taiwan University, The Ohio State University, University of California, Sofia University, Université Paris Diderot, University of Ss Cyril & Methodius Skopje, FON University Skopje, University of Chicago, University of Adger, Kristiansand, Goethe University of Frankfurt, North-West University, Transilvania University of Brasov, ILTEC Lisbon, Université du Québec à Montréal, Università di Torino, Paris 7 University, University of Calabria, University of Koblenz-Landau, Free University of Bolzano/Bozen, Universidad de Sevilla, University of Salerno, Ruhr-Universität Bochum, Norwegian university of Science and Technology, City University of Hong Kong, Council of American Overseas Research Centers, University of Oldenburg, University of Köln, Rutgers University, University of Stuttgart, University of Tromsø, University of Southern Denmark, Universität Basel, Universität Freiburg, University of Münster, Tilburg University, University of Haifa, University of Illinois at Urbana-Champaign, University of Niš, Università degli Studi di Padova, Austrian Academy of Sciences, Ecole Normale Supérieure, Paris, University of Oron, Africa International University, University of California Berkeley, Royal Museum for Central Africa, Southern Illinois University Edwardsville, University of Ibadan, University of Florida, FAU Erlangen-Nürnberg, Saarland University, Université Lille Nord de France, IUSLIT - University of Trieste, Jagiellonian University, Krakow, Universität des Saarlandes, Saarbrücken, Edge Hill University, University of Queretaro, Aarhus University, Göttingen University, Ludwig-Maximilians-Universität Munich, Australian National University, Universidade Federal do Rio Grande do Norte, Johanne Gutenberg Universität, Mainz, University of Vigo, Universität Regensburg, Prešov University, Università Roma TRE, University Lille 3, Hebrew University of Jerusalem, University of Lyon, Universität Graz, Konstanz University, Open University of Cyprus, University of Cagliari, Tohoku University, University of Tsukuba, Laboratoire Dynamique du Langage, Université Lyon Lumière 2, Institute of Lithuanian Language, Vilnius

upravnopravni dani

Internacionalizacija Splita u području upravnog prava

Upravnopravni simpozij održava se pod visokim pokroviteljstvom Hrvatskog sabora, pa smo zamolili predsjednika Sabora Josipa Leku za odgovore na nekoliko pitanja.

Zbog čega smatrate da ovaj skup zaslužuje vaše visoko pokroviteljstvo?

– Hrvatsko-francuski upravnopravni dani postali su tradicionalno međunarodno znanstveno-stručno savjetovanje hrvatskih i francuskih pravika koje se održava već sedmu godinu u Splitu. Za Republiku Hrvatsku ono je bilo vrlo značajno još tijekom pristupnih pregovora za članstvo u EU-u jer su na njemu hrvatski pravici imali prilike razmjenjivati iskustva o važnosti modernizacije upravnog prava, uprave i upravnog sudovanja, te o reformama koje je u tim područjima trebalo učiniti za članstvo u EU-u, kao i učiti od predstavnika jedne od najboljih i najutjecajnijih pravnih i upravnih škola u Europi. Osobito valja istaknuti ulogu francuskog Državnog savjeta, najvišeg upravnog sudišta u Francuskoj Republici, koji istodobno ima i drugu, jednako važnu ulogu – savjetodavca francuskoj vladi. Ova prestižna pravna institucija nastavlja suradnju s hrvatskim kolegama i nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji na način da se na savjetovanjima razrađuju teme europskog upravnog prava od važnosti za RH, sada kao članicu EU-a.

Što, po vašem sudu, suradnja s Francuskom znači za Sveučilište u Splitu i naše pravne stručnjake?

– Sveučilište u Splitu, a posebno njegov Pravni

fakultet, na ovom savjetovanju internacionalizira svoju ulogu u području upravnog prava, koje je važno u EU-u. Otvorena je suradnja s Parizom 2, jednim od najboljih pravnih fakulteta u Europi. Planiraju se zajednički poslijediplomski studiji u specijalističkim područjima upravnog prava, te seminari kojima je svrha prenošenje visokostručnih znanja hrvatskim stručnjacima u praksi te znanstvenicima. Skup je osobito značajan za suce upravnih sudova koji s francuskim kolegama raspravljaju o iskustvima spora pune jurisdikcije, praksi europskih sudišta, te se pripremaju za teme koje Visoki upravni sud zajedno s Državnim savjetom raspravlja na Udruzi državnih savjeta i najviših upravnih sudišta EU-a. Iznimno je značajan i za stručnjake državne uprave u obradi tema za koje su nacionalne uprave zadužene u obavljanju europskih poslova.

Kako ocjenjujete značenje teme ovogodišnjeg skupa “Promjene u upravnim sudovima”?

– Glavna je vodilja skupa svojevrsni dijalog nacionalnih sudaca s europskim sudištima. Drugi dio savjetovanja posvećen je temama vezanima uz nezavisnost upravnih sudaca i njihovoj kvaliteti, te kvaliteti, složenosti i dalekosežnosti njihovih odluka. Na određeni način ovim se skupom želi senzibilizirati hrvatska stručna i šira javnost za shvaćanje ozbiljnosti uloge upravnih sudova, kojima se građanin obraća za zaštitu od djelovanja državnih tijela, te naglasiti važnost njihovih odluka u proširenoj i vrlo specijalističkoj materiji,

Hrvatski pr
uzor i nada
kontinental

Guillaume Leyte, predsjednik Sveučilišta Panthéon-Assas: ‘Želimo promicati zajednički europski pravni sustav čiji je dio sada i Hrvatska, a kojemu francuski model predstavlja sastavnicu koja je uvelike pridonijela njegovu oblikovanju’

RAZGOVARALA:

BOSILJKA BRITVIĆ VETMA,
DOCENTICA NA KATEDRI ZA
UPRAVNO PRAVO PRAVNOG
FAKULTETA U SPLITU

U Splitu se 23. i 24. rujna 2013. godine održavaju Hrvatsko-francuski upravnopravni dani, na kojima se svake godine redovito okupljaju najvršniji francuski i hrvatski pravni eksperti, prije svega iz područja upravnog prava. Skup je jedan od plodova partnerstva Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta Panthéon-Assas (Paris-2), uspostavljenog 2007. godine sporazumom o međusveučilišnoj suradnji.

Svake godine sveučilišni profesori i suci najviših sudskih instancija obiju zemalja raspravljaju i izlažu svoja viđenja aktualnih tema, koje su od iznimne važnosti za Republiku Hrvatsku.

Za trud, upornost i entuzijazam koji su uložili u organizaciju dosadašnjih Hrvatsko-francuskih upravnopravnih dana posebnu pohvalu i priznanje zaslužuju profesor emeritus Marc Gjidara i dr. sc. Neven Šimac, a francuski Državni savjet i Sveučilište Panthéon-Assas (Paris 2) izrazili su želju i htijenje da se Hrvatsko-francuski

upravnopravni održavaju svake godine.

Guillaume Leyte imenovan je profesorom 2002. na Sveučilištu Paris-2 (Panthéon-Assas), nakon što je predavao na Sveučilištu u Strasbourgu, Amiensu i Paris-5. Kao povjesničar prava bavio se komparativnom poviješću prava i institucija, komparativnom ustavnom poviješću te poviješću pravne i političke misli. Od 2005. na čelu je Instituta za povijest prava, od 2009. predsjednik Odsjeka za rimsko pravo i povijest prava, a bio je i zamjenik ravnatelja Institut of european and comparative law Sveučilišta u Oxfordu. Dana 20. lipnja 2012. izabran je za predsjednika (rektora) Sveučilišta Panthéon-Assas (Paris-2), a u povodu Hrvatsko-francuskih upravnopravnih dana s njime razgovaramo za Universitas.

Ističete važnost povijesnih veza Francuske i Hrvatske – na koji ih način smatrate važnima za današnje političke i pravne prilike?

– Hrvatska je od 1. srpnja postala članicom Europske unije. Ova je stara europska nacija u Europi “kod kuće”, jer su joj Hrvati oduvijek pripadali, svojom poviješću, svojim težnjama, svojom

kulturom i vrijednostima koje mogu dijeliti. Ne nazivaju se bez razloga Hrvati najlatinskijim Slavenima. Moram podsjetiti na to da je Hrvatska dvaput u povijesti pripadala istim političkim entitetima kao i Francuska; u okviru carstva Karla Velikog, koje je uključivalo Pannoniju i Dalmaciju, te carstva Napoleona I., kojemu su priključene Ilirske provincije, a prije svega Dalmacija. Hrvatske su pukovnije bile u služ-

“

Prvi hrvatski Ustav, usvojen 1990., itekako je inspiriran francuskim Ustavom iz 1958., i to u trenutku kad je trebalo učvrstiti državu i nacionalni konsenzus u vrlo teškom kontekstu kojeg se Hrvati dobro sjećaju

HRVATSKO-FRANCUSKI UPRAVNOPRAVNI DANI: “PROMJENE U UPRAVNIM SUDOVIMA”

7. godina - Split, 23. i 24. rujna

Pokroviteljstvo:

Josip Leko, predsjednik Hrvatskog sabora; organizatori: Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, Ministarstvo uprave Republike Hrvatske, Sveučilište u Splitu, Pravni fakultet u Splitu, Sveučilište Panthéon Assas, Pariz II, Državni savjet Francuske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Centar za europsku dokumentaciju i istraživanja uz potporu Ustavnog suda Republike Hrvatske, Veleposlanstva Francuske Republike u Hrvatskoj, Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita

Organizacijski odbor:

prof. dr. sc. Damir Aviani, prof. dr. sc. Dragan Bolanča, doc. dr. sc. Bosiljka Britvić-Vetma, prof. dr. sc. Jozo Čizmić, professor emeritus Marc Gjidara, dr. sc. Zoran Pičuljan, dr. sc. Neven Šimac

Tajništvo i kontakt:

E-mail: bosiljka.britvic@gmail.com; radni jezici: hrvatski i francuski – simultano prevodenje

Mjesto održavanja:

Mediterranski institut za istraživanje života, Meštrovljevo šetalište bb

Ponedjeljak,
23. rujna 2013.

UPRAVNI SPOR DANAS

- 9.00:
Doček sudionika

- 9.30 – 10.00:

Pozdravne riječi:

Josip LEKO, predsjednik Hrvatskog sabora, Jasna OMEJEC, predsjednica Ustavnog suda Republike Hrvatske, Orsat MILJENIĆ, ministar pravosuđa, Arsen BAIK, ministar uprave, Michèle BOCCOZ, veleposlanica Republike Francuske, Zlatko ŽEVARNJA, župan Splitsko-dalmatinske županije, Ivo

BALDASAR, gradonačelnik grada Splita, Ivan PAVIĆ, rektor Sveučilišta u Splitu, Jacques Biancarelli, državni savjetnik, predstavnik dopredsjednika Državnog savjeta, Guillaume LEYTE, predsjednik Sveučilišta Panthéon-Assas (Paris-2), Jozo ČIZMIĆ, dekan Pravnog fakulteta u Splitu

- 10.00 – 13.00:

Tema 1: “Organizacijski i postupovni aspekti”

Predsjedatelj:

Jasna OMEJEC, predsjednica Ustavnog suda Republike Hrvatske, redovna profesorica Pravnog fakulteta u

Zagrebu

- 10.00:

Alen RAJKO, predsjednik Upravnog suda u Rijeci: “Novi Zakon o pravu na pristup informacijama – geneza i otvorena pitanja”

- 10.20:

Božidar HORVAT, predsjednik Upravnog suda u Osijeku: “Upravni spor protiv postupanja”

- 10.40 – 11.00:

Pauza

Predsjedatelj:

Dragan BOLANČA, profesor Sveučilišta u Splitu,

redovni profesor Pravnog fakulteta u Splitu

- 11.00:

Daniel GILTARD / počasni državni savjetnik: “Osnovne odrednice upravnog sudskog spora”

- 11.20:

Marko ŠIKIĆ – Frane STANIČIĆ, docenti Pravnog fakulteta u Zagrebu: “Sastav suda u upravnom sporu – s posebnim osvrtom na odlučivanje suca pojedinca”

- 11.40:

Daniel CHABANOL, počasni državni savjetnik: “Nezavisnost upravnih sudaca”

Pravni dani hnuće je na Europa

Guillaume Leyte

bi više francuskih kraljeva, a potom su bile i dio napoleonske vojske. Ovdje u Splitu, koji posjeduje zapanjujuće ostatke palače cara Dioklecijana kojima se grad s pravom može ponositi, teško je zaboraviti da je tradicionalno i pravno Hrvatska oduvijek pripadala pravnom sustavu svojstvenom kontinentalnoj Europi. Nije slučajno Hrvatska bila posljednja zemlja u Europi koja je koristila latinski kao službeni jezik, sve do 1847. razvijajući istodobno vlastiti jezik koji je u srcu nacionalnog identiteta. Kao Francuz i povjesničar, volim naglašavati da je u doba Napoleona maršal Marmont službeno poticao korištenje nacionalnog jezika. Osim utjecaja Građanskog zakona, koji se primjenjivao u Hrvatskoj, kao i u cijeloj Europi u to vrijeme, Napoleonovo doba pridonijelo je i reformi uprave i pravosuđa, posebice u Dalmaciji nakon stoljeća vencijske dominacije. Naravno, taj je francuski utjecaj bio prolaznog karaktera i njegovi su učinci bili kratkoročno skromni, ali u konačnici su nove ideje i načela nadahnuli više hrvatskih mislilaca i političkih ličnosti u drugoj polovini 19. st. Ti su stari odnosi i kontakti stvorili veze koje su opstale i koje su postale još snažnije u posljednjih nekoliko desetljeća. Suvišno je podsjećati da se prvi hrvatski Ustav, usvojen 1990., itekako inspirirao francuskim Ustavom iz 1958., i to u trenutku kad je trebalo učvrstiti državu i nacionalni konsenzus u vrlo teškom kontekstu kojeg se Hrvati dobro sjećaju.

No, formalna je pravna suradnja novijeg datuma – na čiju je inicijativu nastala?

– Moram istaknuti da je toj suradnji veoma pridonijelo naše Sveučilište, u trenutku kada se Hrvatska pripremala za usvajanje pravne stečevine Europske unije, prilagođavajući svoje zakonodavstvo, svoju upravu i svoj pravni sustav europskim standardima. Obnoviti nacionalno pravo znači pružiti mu sredstva da stane uz bok drugim nacionalnim pravima te učiniti državu atraktivnijom preko pravnih institucija koje moraju biti konkurentne. Osim to-

ga, konvergencija koju nalaže pripadnost Europskoj uniji temelji se na standardima visoke razine. Sve je to potaknulo naše Sveučilište na potpisivanje sporazuma o partnerstvu, najprije sa Sveučilištem u Zagrebu, gdje je od 2000. godine uveden posljediplomski program Europskih studija pluridisciplinarnog karaktera (pravo, politička znanost, ekonomija i povijest) koji je obrazovao više od 150 mladih rukovodećih kadrova koji govore francuski jezik i danas rade u službi svoje zemlje u različitim sektorima, a napose u diplomaciji. Potom je 2006. potpisan sporazum sa Sveučilištem u Splitu, koji nam je omogućio organizaciju Hrvatsko-francuskih upravnopravnih dana na godišnjoj razini. Ovom skupu s hrvatske strane pridonose i na njemu sudjeluju profesori sa svih hrvatskih pravnih fakulteta, predstavnici različitih ministarstava (javna služba i pravosuđe) te najviših sudskih tijela, dok s francuske strane aktivnu podršku pruža Državni savjet, jedna od naših najuglednijih institucija čije su funkcije ključne za dobro funkcioniranje države i uprave i koje je, kao najviše upravno sudbeno tijelo, model koji je nadahnuo većinu europskih zemalja.

Što smatrate glavnom dosadašnjom vrijednošću suradnje naših sveučilišta?

– Naše je Sveučilište također u više navrata ugostilo čelne osobe s hrvatskih sveučilišta, a osobito splitskog. Nekoliko je dvojnih doktora već napisano ili je u pripremi, a njihova se obrana do sada održava ili u Parizu ili u Splitu. Ovakva partnerstva omogućavaju nam primanje profesora i studenata i takve su se razmjene već ostvarile. Ne smijem zaboraviti ni da su se 2009. pobratimili Odvjetnička komora grada Splita i Odvjetnička komora grada Meluna, u kojem je naše sveučilište također prisutno. Također, teme Hrvatsko-francuskih upravnopravnih dana uvijek se odabiru u uskoj suradnji između francuskih i hrvatskih organizatora, s time da su u središtu uvijek pitanja ključna za reforme pokrenute u Hrvat-

skoj. Tako se, kronološkim redoslijedom, ovaj stručni skup bavio modernizacijom javne uprave, režimom i valorizacijom javnih dobara, upravnim sudovima, javnim ugovorima i javnom nabavom, upravnim sudstvom pred europskim izazovima, te novim odnosima između uprave i upravnog suca. U skladu sa zakonodavnim aktualnostima u Hrvatskoj, ove ćemo godine govoriti o promjenama u upravnom sudstvu te o dijalogu nacionalnih i europskih sudaca.

Ističete važnost učenja više europskih jezika kako bi se bolje razumjele pravni kontekst današnje Europe?

– Danas je komparativno pravo ključni sastojak u “tvornici prava”, kako u Hrvatskoj, tako i u cijeloj Europi. Stoga valja inzistirati na jednome, a to je nužnost da pravnici uče sve velike europske jezike ne ograničavajući se samo na jedan dominantni jezik. Monojezičnost je prepreka istinskoj “europizaciji” prava, posebice kad je riječ o zemljama koje oduvijek pripadaju kontinentalnoj pravnoj obitelji romansko-germanskog podrijetla. Osim toga, jasno je da je pravo ujedno i nositelj jedne kulture, pa i civilizacije. Naravno, vrijeme autarkičnih pravnih sustava je prošlo, ali ne smijemo zaboraviti da europska konstrukcija želi poštovati raznolikost, a ona podrazumijeva očuvanje svih kultura, a to znači i hrvatsku kulturnu sastavnicu čija jedinstvenost mora biti potvrđena i priznata. Naše partnerstvo želi biti potpora modernizaciji, ali bez gubitka identiteta. Želimo promicati zajednički europski pravni sustav čiji je dio sada i Hrvatska, a kojemu francuski model predstavlja sastavnicu koja je uvelike pridonijela njegovu oblikovanju na samim počecima. Ulaskom u Europsku uniju Hrvatska ponovno zatvara vremenski lanac i pronalazi svoje povijesne izvore nadahnuća, među kojima su i oni francuski. Cilj je postići bolje poznavanje i bolje razumijevanje Francuske i Europe u Hrvatskoj, a u Europi, kao i u Francuskoj, doći do ispravnije i dublje percepcije Hrvatske.

JEDNE U UPRAVNOM SUDOVANJU”

-12.00:
Okrugli stol
Predsjednik Visokog upravnog suda u Zagrebu

-13.00:
Ručak

-14.00 – 17.30:

Tema 2: “Ovlasti i nadzor prizivnog suda”

Predsjednik:
Jozo ČIZMIĆ, dekan Pravnog fakulteta u Splitu

-14.00 – 14.20:
Jean-Michel LEMOYNE de FORGES, profesor emeritus

Sveučilišta Panthéon-Assas (Paris-2): “Obrazloženje presuda upravnih sudaca”

-14.00:
Bosiljka BRITVIĆ VE-TMA, docentica Pravnog fakulteta u Splitu: “Kvaliteta odluka upravnih sudova”

-14.40:
Dario DERĐA, izvanredni profesor Pravnog fakulteta u Rijeci – Ante GALIĆ, predsjednik Visokog upravnog suda: “Nadzor zakonitosti prvostupanjskih upravno-sudskih odluka”

-14.50 – 15.10:
Pauza

Predsjednik:
Jacques Biancarelli, državni savjetnik

-15.10:
Inga VEZMAR-BARLEK, sutkinja Visokog upravnog suda u Zagrebu: “Uloga i nadležnost prizivnog suda”

-15.30:
Marc GJIDARA, profesor emeritus Sveučilišta Panthéon-Assas (Paris-2): “Nadzor prizivnog suca u upravnom sporu”

-15.50 – 17.00:
Okrugli stol, uvodničar Mario JELUŠIĆ, sudac Ustavnog suda R. Hrvatske

*Utorak,
24. rujna*

DIJALOG SUDACA

Tema 3: “Utjecaj sudske prakse europskih sudova u upravno-pravnoj materiji”

Predsjednik:
Damir AVIANI, redovni profesor Pravnog fakulteta u Splitu

-9.30:
Jasna OMEJEC, predsjednica Ustavnog suda Republike Hrvatske, redovna profesorica Pravnog fakulteta u Zagrebu: “Dijalog sudaca u Republici Hrvatskoj”

-9.50:
Arsen BAČIĆ, redovni profesor Pravnog fakulteta u Splitu – Petar BAČIĆ, izvanredni profesor Pravnog fakulteta u Splitu: “Dijalog između sudova i kozmopolitansko ustavno pravo”

-10.10 – 10.30:
Jacques Biancarelli, državni savjetnik: “Nacionalni suci i europski suci”

-10.30 – 10.50: Pauza

Predsjednik:
Marc GJIDARA, profesor emeritus Sveučilišta Panthéon-Assas (Paris-2)

-10.50:
Zoran PIČULJAN, zamjenik ministra uprave – Boris

LJUBANOVIĆ, izvanredni profesor Pravnog fakulteta u Osijeku: “Upravni sudac – europska rješenja i iskustva”

-11.10 – 11.30:
Charlotte DENIZEAU, docentica na Sveučilištu Panthéon-Assas (Paris-2): “Autoritet presuda Suda pravde Europske unije u internom pravnom poretku”

-11.30 – 12.40:
Okrugli stol, uvodničar: Neven ŠIMAC, predsjednik C.E.D.I.-ja: “Robert Schuman” (Split)

-12.40 – 13.00:
Završetak simpozija i sažetak radova
Zoran PIČULJAN, zamjenik ministra uprave

transfer tehnologije

Izazov povezivanja Sveučilišta i gospodarstva

Leandra Vranješ Markić: znanstvenici i poduzetnici ne govore istim jezikom, imaju različite ciljeve i rokove, te im je često potrebna pomoć u međusobnom prepoznavanju i pronalaženju zajedničkog interesa

PRIREDILA:

IVANA VUKA

Uz svoje osnovne misije obrazovanja i znanstvenog istraživanja, sveučilišta imaju i ulogu prijenosa znanja i tehnologije na gospodarstvo i društvo u cjelini. Vrlo se često rezultati istraživanja ne mogu odmah pretvoriti u proizvod ili uslugu, nego je potrebno daljnje ulaganje u istraživanje i razvoj, kao i tržišna znanja. Na čelu Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu, koji radi na ovom važnom zadatku, jest dr. sc. Leandra Vranješ Markić, s kojom razgovaramo za Universitas.

Koja je "misija" UTT-a; postoje li slične institucije u nas i u svijetu i kakva su njihova iskustva, rezultati i ugled?

U svijetu se već desetljećima osnivaju uredi koji pomažu sveučilištima u komercijalizaciji rezultata svojih istraživanja, kroz licenciranje gospodarstvu ili osnivanje novih spin-off tvrtki. Danas ih ima već na stotine, a svojim radom značajno pridonose bržem razvoju gospodarstva. Podrška se pruža i pri povezivanju znanstvenika i tvrtki u projektima ugovornog istraživanja, kao i u zajedničkoj prijavi na vanjske izvore financiranja. Stvaranje dobro povezane zajednice istraživača, novoosnovanih

i zrelih tvrtki, poduzetnika, mentora, inovatora i investitora smatra se nužnim za uspješan prijenos rezultata istraživanja iz laboratorija do tržišta, ali i za privlačenje najboljih znanstvenika i studenata. Oni će sve više odlaziti tamo gdje su sveučilišta izvor za inovacije lokalnih tvrtki koje stvaraju nove proizvode i radna mjesta.

Što bi naša akademska i šira javnost trebala znati o UTT-u?

UTT ima ponajprije posredničku ulogu između akademske zajednice i gospodarstva. Znanstvenici i poduzetnici ne govore istim jezikom, imaju različite ciljeve i rokove te im je često potrebna pomoć u međusobnom prepoznavanju i pronalaženju zajedničkog interesa. Također, u ostvarivanju njihovih ideja, u velikom broju slučajeva potrebna su dodatna financijska sredstva ili partneri,

u čijem traženju pružamo podršku. Pritom UTT preuzima često inicijativu te im skreće pozornost na korisna događanja, projekte i potencijalna partnerstva. Istodobno podižemo svijest i provodimo edukacije u području intelektualnog vlasništva (IV), upravljanja inovacijama, pristupa financiranju. Svakom znanstveniku koji ima komercijalno zanimljiv rezultat istraživanja korisno je prije bilo kakve javne objave javiti se UTT-u. Naime, izum se ne može patentirati ako ste ga objavili, a bez patenta u nekim područjima niste tvrtkama zanimljivi jer su im daljnja ulaganja prerizična.

Na kakvim je poslovima Ured do sada bio uglavnom angažiran?

Jedna od naših najvažnijih aktivnosti je savjetovanje i educiranje istraživača i tvrtki u pitanjima intelektualnog vlasništva. Do sada su rađene preliminarne patentne pretrage kako bi se utvrdilo je li izum uopće moguće zaštititi, a sastavljeni su i patentni zahtjevi. Senat Sveučilišta donio je Pravilnik o intelektualnom vlasništvu koji nam pravno omogućava krenuti u pun opseg aktivnosti komercijalizacije IV-a Sveučilišta. Znanstvenicima i tvrtkama pomažemo u sastavljanju njihove ponude

Aktivnosti Ureda za transfer tehnologije:

- Pomoć i podrška prijenosu znanja i rezultata istraživanja sa Sveučilišta na gospodarstvo
- Poticanje inovacijske kulture i poduzetničkog duha među studentima i znanstvenicima
- Podizanje razine svijesti o važnosti intelektualnog vlasništva i njegove zaštite na sastavnicama Sveučilišta
- Savjetovanje i podrška u zaštiti intelektualnog vlasništva i njegovoj komercijalizaciji
- Podrška u pronalaženju partnera za poslovne suradnje i prijave zajedničkih projekata
- Organizacija gospodarskih susreta
- Edukativne i informativne radionice za znanstvenike, tvrtke i studente

Projekti Ureda za transfer tehnologije:

- Jadranska infrastruktura za transfer tehnologije
- TTA dria
- Europska poduzetnička mreža
- Program provjere inovativnog koncepta (PoC)
- Split Innovation Hub Experiment

ili potražnje za tehnologijom ili projektnim partnerom, promoviramo ih u EU bazama te nakon iskazivanja interesa spajamo zainteresirane strane. UTT osmišljava i organizira poduzetničke susrete gdje se susreću domaće i strane istraživačke skupine i tvrtke. Nastojimo i kroz brojne radionice i sastanke stvoriti što više prilika za direktan kontakt istraživača i tvrtki. Također, UTT kao prepoznati centar Poslovnoinovacijske agencije Hrvatske BICRO pomaže u pripremi te provedbi projekata provjere inovativnog koncepta. Trenutno je 25 projekata naših tvrtki i znanstvenika ušlo u drugi krug natječaja te im pomažemo u pripremi za sjednice evaluacijskih odbora.

Kako ste organizirani i s koliko ljudi raspolazete?

Od travnja u našem uredu ima sedam zaposlenika. Nikola Balić, koji je voditelj IPA projekta Jadranska infrastruktura za transfer tehnologije (TTA dria), ima i najveće iskustvo u području transfera tehnologije i upravljanja inovacijama. Uz njega u aktivnostima transfera tehnologije rade mr. sc. Romana Vidić-Čipčić, Ivana Vuka, Ines Šarić i Boško Ljubenkov, dok Petra Jelić i Roko Bulčić daju podršku u administrativnom vođenju, komunikaciji i organizaciji događanja u okviru TTA dria projekta.

Koliki se dio vaše aktivnosti odnosi na izradu, odnosno na realizaciju usvojenih projekata,

a koliko na ad hoc akcije i dogovore s našim gospodarskim i akademskim subjektima?

Financiranje UTT-a gotovo se u potpunosti odvija iz EU projekata uz sufinanciranje Splitsko-dalmatinske županije. Sadržaj projekata, međutim, obuhvaća upravo one aktivnosti koje i jesu temeljne zadaće UTT-a. Očekivani rezultati trebaju biti i novi projekti i suradnje između gospodarskih i akademskih subjekata, tako da se mnoge ad hoc akcije sasvim prirodno uklapaju u naš rad.

Koji su najvažniji do sada usvojeni projekti, a koje pripremate?

Najvažniji projekt je TTA dria, ukupne vrijednosti 902 tisuće eura, koji je ujedno i najveći EU projekt koje je Sveučilište u Splitu dobilo kao prijavitelj. Zajedno sa 16 partnera, ovim će se projektom kroz veliki broj aktivnosti osnažiti suradnja sveučilišta, instituta i gospodarstva. Vrlo je važan projekt "Usluge u potpori inovacijama i poduzetništvu" kojim je Sveučilište postalo dijelom Europske poduzetničke mreže (EEN) Hrvatske. EEN je najveća potporna mreža malom i srednjem poduzetništvu, aktivna u više od 50 zemlja svijeta što, među ostalim, omogućava pronalaženje partnera za međunarodni transfer tehnologije i projekte. UTT je dio Centra za znanstveno-tehnološki razvitak Sveučilišta te pruža podršku u pripremi projekta izgradnje i opremanja Znanstveno-inovacijskog centra (ZIC) koji bi se financirao

Radionica 'Sir iz mišine – zaštita i standardizacija tradicionalnog proizvoda'

Kroz senzorsko ocjenjivanje sira iz mišine, prezentaciju tradicionalne proizvodnje, izolaciju i primjenu autohtonih mikrobnih kultura, specifičnu navedenog sira te mogućnosti zaštite autohtonih proizvoda, Veleučilište "Marko Marulić" iz Knina, u suradnji s Poljoprivrednom savjetodavnom službom i Udrugom malih sirara "Mišinac", predstaviti će najnovija znanstvena dostignuća ostvarena u proizvodnji sira iz mišine.

Cilj radionice i okruglog stola je prezentacija Studije o proizvodnji sira iz mišine te razmjena znanja i iskustva u proizvodnji i zaštiti tog autohtonog proizvoda. Sir iz mišine je specifičan proizvod Dalmatinske zagore, s velikom mogućnošću plasmana na domaćem i stranom tržištu, što je stvorilo potrebu za standardizacijom tehnološkog procesa te njegovom zaštitom.

Radionica koju Veleučilište s partnerima organizira u suradnji s Ure-

dom za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu, dio je aktivnosti projekta "Jadranska infrastruktura za transfer tehnologije". Projekt je financiran iz sredstava EU-a u okviru programa IPA, komponenta IIIc, a glavni cilj mu je jačanje veza između znanosti i gospodarstva. Jedan od najboljih načina na koji se to može postići jest okupiti na jednom mjestu znanstvenike i poduzetnike i tako stvoriti priliku za razmjenu iskustava i nova partnerstva.

Događanje će okupiti relevantne znanstvenike te proizvođače sira iz mišine iz Hrvatske i susjedne Bosne i Hercegovine, a održat će se 20. rujna 2013. na Veleučilištu "Marko Marulić" u Kninu, s početkom u 11 sati.

Veleučilište Marko Marulić

Veleučilište "Marko Marulić" osnovano je 2005. s namjerom razvoja hrvatskog krškog područja na način da kroz postojeće studijske programe educira

kadrove koji će održivo upravljati i gospodariti dostupnim ljudskim i prirodnim bogatstvima. Ustanova je zamišljena kao poduzetničko veleučilište koje će, osim školovanja budućih kadrova za gospodarstvo, biti izravno uključeno u prijenos znanja i tehnologije te u poduzetničke aktivnosti prehrambene i poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma. Studijski programi se provode kroz tri studijska smjera, i to: prehrambena tehnologija, poljoprivreda krša, biljna proizvodnja i stočarstvo krša, i trgovinsko poslovanje s poduzetništvom.

U svom dosadašnjem radu Veleučilište je ostvarilo niz uspješnih suradnji s malim i srednjim poduzetnicima te drugim visokoškolskim ustanovama iz Hrvatske i inozemstva. Uska suradnja Veleučilišta s malim i srednjim poduzetnicima na dalmatinskom području rezultirala je zaštitom tradicionalnih autohtonih proizvoda Dalmacije.

a

“

Svakom znanstveniku koji ima komercijalno zanimljiv rezultat istraživanja korisno je prije bilo kakve javne objave javiti se UTT-u

iz strukturnih fondova. ZIC će pružiti prostor i stručnu potporu spin-off tvrtkama, a ujedno i unaprijediti istraživačku infrastrukturu.

Kakvi su odjeci u javnosti vašeg dosadašnjeg rada i izdvojate li dio energije u promociju svojih ideja, rezultata i uspjeha?

Obveza svih projekata je prezentacija rezultata široj javnosti, što je važno i zato što u Hrvatskoj nije dovoljno razvijena svijest o važnosti ulaganja u istraživanje i razvoj. Dobro bi bilo kad bi uspjesi zauzimali i veći dio medijskog prostora i tako potaknuli i druge da se odvažte te postignu još i veće uspjehe. Kroz projekt TTAdria pojačat ćemo komunikaciju i vjerujem da će za dvije godine biti puno jasnije što sve Sveučilište u Splitu nudi gospodarstvu.

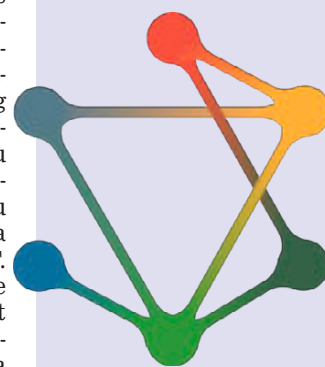
Kako ste vi osobno, kao fizičarka, dospjeli do ovog angažmana i koja je vaša temeljna motivacija da preuzmete vođenje ovakve institucije?

UTT je osnovan 2007., u okviru Odjela za fiziku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, kroz TEMPUS projekt CREATE koji smo vodili kolega prof. dr. sc. Mile Dželalića i ja. Prepoznali smo da u Hrvatskoj na sveučilištima nedostaju podrška u povezivanju akademske zajednice s gospodarstvom, kao i podrška poduzetničkim projektima znanstvenika i studenata. Iskustva našeg tadašnjeg partnera Sveučilišta u Saarlandu željeli smo prenijeti u Hrvatsku i prilagoditi domaćim prilikama. Po završetku CREATE projekta, nastavila sam samostalno voditi UTT. Započet je projekt EEN mreže koji je u velikoj mjeri okrenut tvrtkama, a Splitsko-dalmatinska županija prepoznala je važnost projekta za lokalno gospodarstvo, pomogla u sufinanciranju te omogućila opstanak UTT-a. Krajem 2010., zahvaljujući rezultatima i porastu razumijevanja važnosti i uloge UTT-a, UTT je prešao na razinu Sveučilišta. Kao fizičarku, izrazito me veseli glavni dio mog posla, znanstvena istraživanja i rad sa studentima. Međutim, Sveučilište može i mora imati veću ulogu u gospodarskom razvoju te je na svima nama znanstvenicima da tome pridonesemo sukladno našim znanjima, sposobnostima i mogućnostima. Kako sam imala priliku steći znanja iz područja inovacija i transfera tehnologije, smatrala sam da je moja obveza djelovati kako bi se ono u što vjerujem da je korisno i ostvarilo, brojnim preprekama usprkos.

Leandra Vranješ Markić

Međunarodni gospodarski susreti na sajmu SASO u Splitu

Sajam SASO i već tradicionalni gospodarski susreti koji se u sklopu njega održavaju već četvrtu godinu zaredom prilika su za domaće tvrtke i poduzetnike, ali također znanstvenike i istraživačke grupe za promociju, razmjenu iskustava i pronalazak novih partnera. Susrete organizira Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, Poslovno-inovacijskom agencijom Hrvatske (BICRO) te stranim partnerima u okviru Europske poduzetničke mreže. Najnoviji okvirni program Europske komisije "Horizon 2020", kojim se do 2020. godine s oko 70 milijardi eura planiraju financirati istraživački, tehnologijski i inovacijski projekti, prvi put pod isti nazivnik stavlja projekte razvoja i komercijalizacije. Prvi natječaji očekuju se već početkom 2014. godine, a veliki dio sredstava bit će usmjeren gospodarskom sektoru. Kako bi iskoristili sve prilike, iznimno je bitno za istraživačke grupe da se što prije povežu s tvrtkama. Zanimljiv format gospodarskih susreta upravo predstavlja izvrsnu priliku za uspostavljanje inicijalnih kontakata za buduće zajedničko prijavljivanje novih projekata. Prošlogodišnji susreti bili su iznimno uspješni te su okupili 126 tvrtki i institucija iz Hrvatske i inozemstva. Ovogodišnji susreti održat će se u petak 25. listopada 2013. godine u Splitu, a sudjelovanje na susretima je besplatno. Registracija i informacije na saso.talkb2b.net

Jadranska mreža za transfer tehnologije

Radionica 'Inovacije u ICT-u'

Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu i Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu organiziraju radionicu u sklopu 21. međunarodne konferencije za softver, telekomunikacijske i računarske mreže – SoftCOM 2013. Konferencija će se održati od 18. do 20. rujna u Primoštenu, a radionica je predviđena za posljednji dan konferencije, s početkom u 8.30.

Radionica s temom inovacija u ICT-u okupit će istraživače studente i predstavnike institucija koje sudjeluju u stvaranju inovacija iz područja informacijske i komunikacije tehnologije.

Prilika je to da svoja znanja razmijene istraživači iz područja i tvrtke u regiji s iskustvom u području informacijskih tehnologija, da se međusobno umreže i ostvare međusobnu suradnju, što je jedan od osnovnih ciljeva projekta "Jadranska infrastruktura za transfer tehnologije", u sklopu kojeg se radionica organizira. Projekt se financira iz sredstava EU-a u okviru programa IPA, komponenta IIIc, za regionalnu konkurentnost.

medicina

Dvije vrhunske znanstvenice na MEFST-u

Piše:
IRENA ZAKARIJA-GRKOVIĆ

Od 17. do 21. lipnja, Medicinski fakultet u Splitu imao je čast biti domaćin dvjema vrhunskim znanstvenicama iz Velike Britanije, prof. Fioni Dykes i prof. Pat Hoddinott, koje su, na poziv prof. dr. sc. Damira Sapunara, voditelja poslijediplomskog doktorskog studija Translacijska istraživanja u biomedicini (TRIBE), došle upoznati hrvatsku znanstvenu zajednicu s važnošću i ulogom kvalitativnih istraživanja.

Prof. Fiona Dykes govorila je studentima TRIBE-a o teorijskoj osnovi kvalitativnih istraživanja, te o metodama prikupljanja i analize kvalitativnih podataka, dok nas je prof. Pat Hoddinott upoznala s primjerima svojih istraživanja u kojima je koristila tzv. mješoviti pristup (engl. mixed-methods), tj., kombinaciju kvalitativnih istraživanja i randomiziranih kontroliranih pokusa. O vrijednosti prikazanog dovoljno govori činjenica da je škotska vlada preusmjerila financiranje odre-

denih preventivnih projekata na temelju rezultata njezinih istraživanja.

Prof. Hoddinott je također podijelila svoja znanstveno-istraživačka iskustva s nastavnicima Medicinskog fakulteta na njihovim već tradicionalnim "Znanstvenim srijedama" (polusatna javna predavanja iz raznih područja znanosti) gdje je govorila o ulozi kvalitativnih metoda u ispitivanju učinkovitosti javnozdravstvenih programa za prevenciju pretilosti i pušenja te u promociji dojenja.

Kako bi se kliničkim djelatnicima približila temeljna načela i potencijalna uloga kvalitativnih istraživanja, dr. sc. Irena Zakarija-Grković, dr. med. organizirala je na Klinici za ženske bolesti i porode jednosatno predavanje prof. Fione Dykes o ulozi kvalitativnih istraživanja u provedbi "Globalne strategije za prehranu dojenčadi i male djece". Predavanju je prisustvovao velik broj osoblja rođilišta, kao i patronažnih sestara Splitsko-dalmatinske županije te međunarodno certificiranih savjetnica za dojenje iz cijele zemlje.

S obzirom da se radi o vrsti znanstvenoistraživačkog rada koji je razmjerno nepoznat u biomedicini, pogotovo u Hrvatskoj, a koji sve više dobiva na važnosti u svijetu i sve mu se više prostora posvećuje u najboljim međunarodnim znanstvenim časopisima, iskoristili smo priliku te zamolile naše gošće da nam detaljnije opišu taj pristup istraživanjima.

Prof. Pat Hoddinott, prof. Fioni Dykes i dr. sc. Irena Zakarija-Grković

Iz društvenih znanosti prema medicini

Piše:
PAT HODDINOTT

Cilj kvalitativnih istraživanja jest dobiti duboki i bogati uvid u situaciju ili fenomen koji se proučava i zato je broj sudionika relativno malen u usporedbi s kvantitativnim istraživanjima

Kvalitativna istraživanja obuhvaćaju prikupljanje i sređivanje/uspoređivanje ne-brojenih podataka; naglasak je na osvjetljavanju i razumijevanju društvenih situacija i fenomena. Metode koje se koriste za prikupljanje kvalitativnih podataka uključuju dubinske intervjue s pojedinačnim sudionicima, tzv. Fokus grupe (skupni intervjui u kojima najčešće sudjeluje do desetak sudionika), etnografska istraživanja gdje istraživač na terenu promatra i bilježi relevantne informacije o ljudima, situacijama, okolini i dnevnicima koje vode sudionici istraživanja. Podaci se najčešće temelje na onome što sami ispitanici kažu ili zapišu, ali u slučaju etnografskih istraživanja obuhvaćaju i opažanja istraživača.

Složeni proces obrade kvalitativnih podataka

Cilj kvalitativnih istraživanja jest dobiti duboki i bogati uvid u situaciju ili fenomen koji se proučava i zato je broj sudionika relativno malen u usporedbi s kvantitativnim istraživanjima. Sudionici se namjerno biraju iz populacije koja se proučava, primjerice ako istraživači žele saznati kakva su iskustva roditelja djece s autizmom, onda će se ciljati upravo na takve su-

dionike. Obrada kvalitativnih podataka složen je proces i postoji niz pristupa ovisno o istraživačkom pitanju, vrsti podataka, no i o teorijsko-filozofskim polazištima istraživača. Podaci se najčešće obrađuju tako da se iz pisanih podataka izvlače osnovne teme koje predstavljaju iskustvo ispitanika i/ili opažanja ispitivača. Te se osnovne teme mogu dalje kombinirati u teme višeg reda i još dalje u globalne teme. Podaci se mogu ilustrirati pomoću mrežnih dijagrama koji se obrazlažu pomoću isječka teksta ili istraživačkih bilješki s terena. Postoje brojni računalni programi koji se mogu uporabiti za obradu kvalitativnih podataka. Kvalitativna istraživanja su tradicionalno pripadala isključivo području društvenih istraživanja, ali se sve više koriste u medicini i srodnim područjima.

Kvalitativne metode se na više načina mogu primijeniti u istraživanjima iz područja medicine i zdravlja. Čak i u relativno jednostavnim eksperimentalnim istraživanjima, primjerice ispitivanju lijeka u usporedbi s placebom, kvalitativni intervjui sa sudionicima istraživanja mogu pomoći razumijevanju razloga zbog kojih pacijenti prestanu uzimati lijek ili odustanu od sudjelovanja u istraživanju. U složenijim istraživanjima, primjerice, ispitivanju programa za prestanak pušenja ili mršavljenja, kvalitativna istraživanja koja koriste intervjue i opažanja mogu imati još važniju ulogu.

Pomoć pri donošenju važnih odluka

Primjerice, intervjui s trudnicama koje su prestale pušiti zbog zdravlja svoje djece, mogu pomoći u osmišljavanju intervencija za prestanak pušenja među trudnicama. Uključivanje mišljenja pacijenata u plan istraživanja može učiniti istraživanje relevantnijim, prihvatljivijim i učinkovitijim. Na sličan način promatranje ili snimanje razgovora između liječnika i pacijenta može pomoći boljem razumijevanju interakcija koje predstavljaju prepreku ili motiviraju pacijente za prestanak pušenja. Ponekad istraživači imaju poteškoća u

uključivanju dovoljnog broja pacijenata. Intervju s pacijentima često mogu pomoći u otkrivanju jednostavnih stvari koje mogu olakšati uključivanje pacijenata, primjerice, način na koji je liječenje opisano u brošuri za pacijente.

Još jedna uloga kvalitativnih istraživanja je u objašnjavanju neočekivanih ishoda istraživanja. Tako, primjerice, program za uspostavljanje nove skupine za potporu dojenju u Škotskoj za pomoć majkama da duže doje, neočekivano nije doveo do povećanja stope dojenja. Istraživanja u kojima su promatrane grupe za potporu dojenja te provedeni razgovori voditeljima skupina i majkama koje jesu i koje nisu pohađale skupine, otkrila su složenu situaciju te pomogla boljem razumijevanju mogućnosti organizacije pomoći dojiljama. U Ujedinjenom Kraljevstvu se, prilikom donošenja odluka o financiranju znanstvenih istraživanja iz državnih/javnih resursa, sve češće koriste kvalitativna istraživanja kako bi se ispitalo mišljenje javnosti i pacijenata i osiguralo zadovoljavanje stvarnih potreba. U svim medicinskim istraživanjima važan je sustavni pristup, smanjivanje pristranosti i traganje za alternativnim objašnjenjima. Pritom su analiza riječi, interakcija i brojeva svi vrlo važni za razumijevanje značenja medicinskih istraživanja i zdravstvenih intervencija.

SVEUČILIŠTE U SPLITU PODRUŽNICA – SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA

raspisuje

NATJEČAJ

za izbor:

1)Jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docent u području biomedicina i zdravstvo; polju: farmacija, grani: medicinska biokemija, za potrebe studija Medicinsko laboratorijska dijagnostika, bez sklapanja ugovora o radu,

2)Jednog nastavnika u naslovnom nastavnom zvanju predavač u području biomedicina i zdravstvo; polju: kliničke medicinske znanosti, grani: radiologija, bez sklapanja ugovora o radu. Pristupnici natječaju trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11 i 93/13) te uvjete Rektorskog zbora.

Posebni uvjet za izbor nastavnika pod točkom 1. je završena specijalizacija iz medicinske biokemije.

Osim dokaza o ispunjavanju zakonskih uvjeta, prijavi treba priložiti: životopis, presliku domovnice, presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz stručne i nastavne aktivnosti, popis radova, sažetak radova relevantnih za izbor, uvjerenje o specijalizaciji (za radno mjesto pod točkom 1.). Sva dokumentacija predaje se u dva primjerka. Na oglasna radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola. Prijave se podnose u roku od 8 dana od objave natječaja na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, Ruđera Boškovića 31, p.p.464, 21000 Split, s naznakom: „Prijava na natječaj“. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

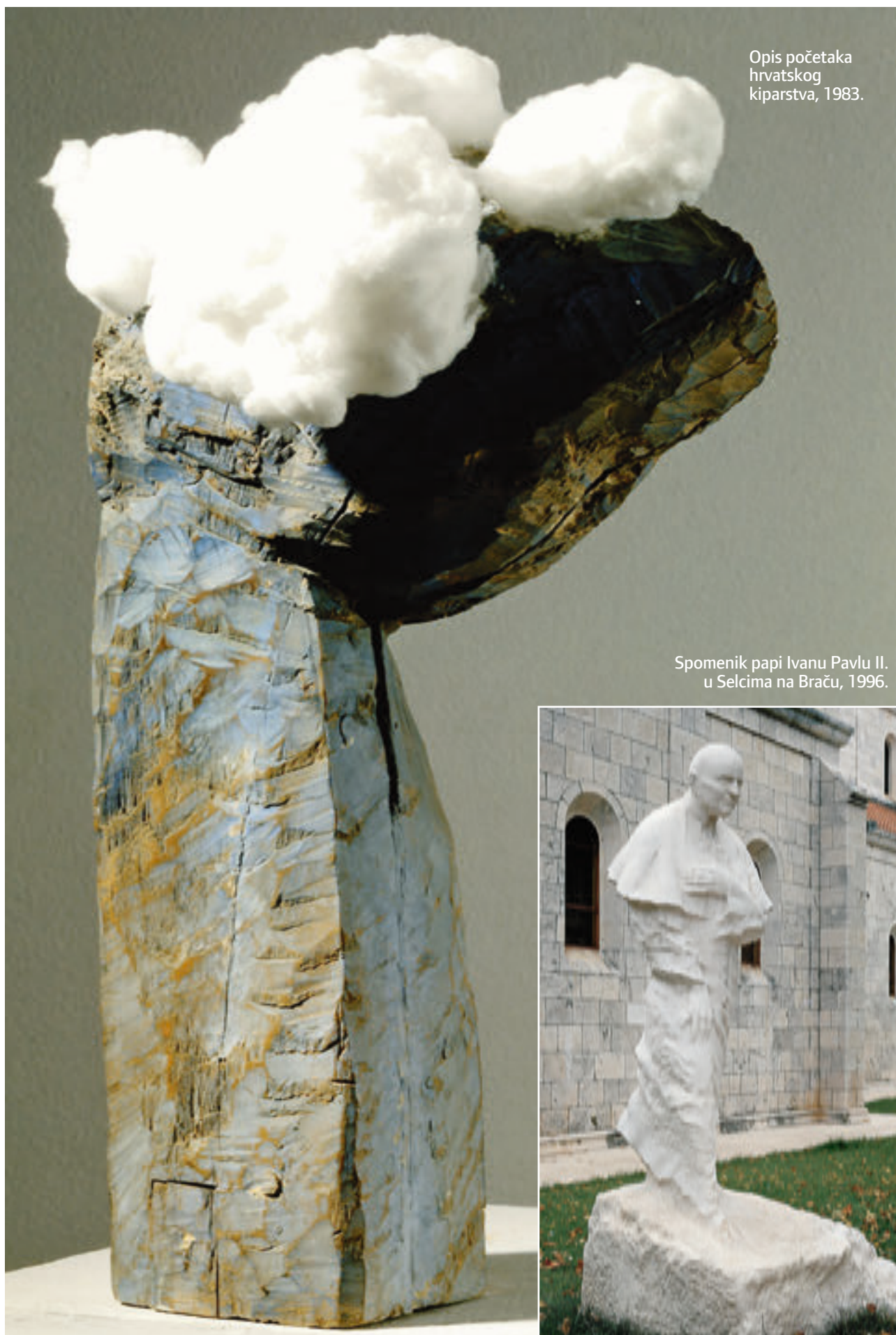
Iz retrospektive Kuzme Kovačića, Zagreb / Split 2013.

Zašto ovoliko Kuzme Kovačića u *Universitasu*? Pa zato što katolička većina hrvatskim društvom ne dominira samo statistički, nego su svi naši civilizacijski dosezi u bitnome oblikovani katoličanstvom. A Kuzma Kovačić je dokaz da je naša većinska duhovnost bar u njegovu umjetničkom izrazu dosegla dovoljnu visinu da u hrvatskoj civilizacijskoj monokulturi, zraka bude za sve građane - hodočasnike Ljepote. A ključni razlog za njegovu prigodnu izložbu baš u *Univarsitasu*, leži u činjenici da je Kuzma Kovačić sveučilišni profesor na UMAS-u, a da je glavni društveni zadatak akademske zajednice proizvodnja najviših kriterija. A ako se sjetimo kako naše sakralno oblikovanje izgleda *većinski*, u rasponu od jednih likova Gospi sa međugorskih štandova do svehrvatske arhi nakaze u Udbini, Kuzmi Kovačiću bi u ovome broju trebalo dati 24 strane. **dčm**

gore: detalj vratnica Hvarske katedrale, 1990.
lijevo: vratnice Hvarske katedrale

Koncepciju vratnica ovako je sažeo Igor Zidić: „... tu su okupljene ili sintetizirane sve velike teme Kovačićeva kiparstva: tu je krug zavičajnih motiva, to su evokacije (kulturne) baštine, to su vjerski sadržaji. Kao spona, vežu ih razmatranja o Stvaranju i Trajanju, pri čemu kipar nalazi način da sve svoje scenarije, pa i one najapstraktnije, ambijentalno i povijesno situira... Što se od zbiljski zavičajnog uspne do univerzalnog znaka, bit će ono što je vjerom obilježeno i ono što je sadržaj vjere“.

Iz retrospektive Kuzme Kovačića, Zagreb / Split 2013.

„Otok je na neki način imanentan skulpturi. Moglo bi se reći da je otok Hvar svojim osobitim oblikom na neki način kip, baš kao što je i kip na neki način otok.“ (Kuzma K.)

„... mladi je kipar zavičajne vrijednosti stečene u rodnom gradu Hvaru, na kojima je izgradio svjetonazor, prepoznao kao svoje i u drukčijem kontekstu hrvatskog sjevera u Zagrebu, u formativnom studentskom razdoblju. Na tom je iskustvu proširio i učvrstio spoznaju o trokomponentnom zavičaju čije oblike pojavljivanja slijedimo u tri smjera: zavičajni prostor kipareva rođenja, prostor domovine i prostor duhovnog zavičaja ispunjen vjerom u Boga. Sva ta tri prostora čine pojmovnu cjelinu i duhovnu cjelovitost...“ (M. Bešlić)

„... mislim da sam predivo – ‘preden zlat’ kako bi rekao Lucić – za vlastito kiparstvo našao u vlastitom zavičaju, u sveukupnoj zavičajnoj i nacionalnoj baštini... Čovjek je slobodno biće, ali stvoreno i rođeno, i iz te osnovne istine naslućujem odgovor na to pitanje, jedno od temeljnih pitanja umjetnosti uopće, ono zavičajno u umjetnosti je simbol duhovne zavičajnosti, ucijepljenosti u Boga, tvorcu svega.“ (Kuzma K.)

„Zamolih ga
pod kojom us“

Tonči Petrasov M

„Bilo da sam kipove stvarao gnječeći zemlju, bilo da sam te-sao neki stari panj, oblikovao vruće staklo ili gužvao papir ili pak da sam iz tvoriva iznosio u život likove ljudi, Isusa i njegove Majke, uvijek sam taj svoj rad doživljavao kao ispovijed vjere u uskrsllog Bogočovjeka. Sva moja djela obilježena su tom vjerom – i onda kada nemaju izravno-ga oslonca u biblijskoj, teološkoj ili tradicijskoj kršćanskoj temi. Ta vjera utkana je u kiparsko tvorivo tim duhom oblikovano, utkano je u samu bit moje kiparske forme... Kad pogledam na ono što sam napravio, malo toga ostaje izvan kruga vjerom nadahnutih ostvarenja, a sva, baš sva, moja djela, u sebi prožeta su ovom otajnom svjetlošću radosti i vjere.“ (Kuzma K.)

Život sv. Franje Asiškoga, 1982.

I sad i vječnost
čitavu, 2000.

„Naš zavičaj je vrlo ‘daleko’,
negdje u izvoru svjetla, a to
Kuzma ima u sebi...” (N. Petrić)

za sjenu smokve u polju
snuh i snivah“
Marović

Spomenik hrvatskim braniteljima u Splitu, maketa prijedloga, 2007/8

Čakavica u kiparstvu, 1988.

„Držim kako je kip zapravo biće, živa duhovna stvarnost, a ne samo tvar i tvorivo od kojega je napravljen – komad drva, nekakav kamen ili bronca. Ali bez svoga tijela, kip ne postoji. Kiparstvo je stoga uistinu pravo stvaranje.” (Kuzma K.)

„Ali kako se točno bit utjelovljuje u umjetničkom djelu? Ili što se svodi na isto, kako subjekt umjetnik uspijeva ‘priopćiti’ bit koja ga individualizira ili ovjekovječuje? Ona se utjelovljuje u materijama. A te su materije podatne, tako dobro proživakane i istanjene da postaju posve duhovne.” (G. Deleuze)

Zahvala benediktincima, 1983.

„Kuzma je nadahnuti pjesnik oblika čija je bezgranična vjera u cjelokupnu ‘baščinu’ (pučku literaturu i likovnu) pomirila sve ono što je putem emotivne i misaone veze prigrlio ostajući tako, kako bi kazao Džore Držić (od baštine) ‘opojen’ i u ‘svem posvojen’.” (I. Š. Banov)

„... okosnica je Kovačičeva kiparstva kršćanska tematika u čijoj se kronologiji usustavljuje opus za koji možemo reći da je cijeli prožet kršćanskom duhovnošću i da je po tome jedinstveno stvaralačko iskustvo u suvremenoj hrvatskoj umjetnosti.” (M. Bešlić)

„Prostor je mjesto umjetničkog djela, ali nije dosta reći samo to da umjetničko djelo zauzima mjesto: ono postupa s njim o svojim potrebama, ono ga određuje; dapače, ono ga stvara onakvim kakvo mu je potrebno.” (H. Focillon)

Poslanica Mavru Vetranoviću, 1980.

Oltar hrvatske domovine, Medvedgrad, 1993/1994.

Autor Monografije **Milan Bešlić** posao je obavio cjelovito, skrupulozno, i daleko od svake monološke preuzetnosti.

Cjelovito: u pet je dijelova knjige sabrano sve što najozbiljnija edicija ove vrste mora sadržavati. *Prvi dio*, naslovljen „O kiparstvu Kuzme Kovačića“ sadrži kompleksnu prezentaciju umjetničke biografije od prvih djela do svih četiriju odrednica bitnih za prikaz i vrednovanje Kovačićeva dosadašnjeg opusa. To su ‘prostor zavičaja’, kršćanska duhovnost, kontekst suvremenosti, te ‘tvoriva i tvorbeni postupak’. *Drugi dio*, uz popis svih djela, prikazuje ponaosob kipove, javne kipove, Skice, makete i studije, medalje plakete i kovani novac, te crteže. *Treći dio* sadrži životopis, a *četvrti*, popis izložbi, samostalnih i skupnih, te nagrade i priznanja. *Peti dio* je od posebna stručnog značaja jer uz kronološki sreden popis literature o djelima i autoru, donosi i pregled televizijskih, radijskih i drugih audiovizualnih zaopisa.

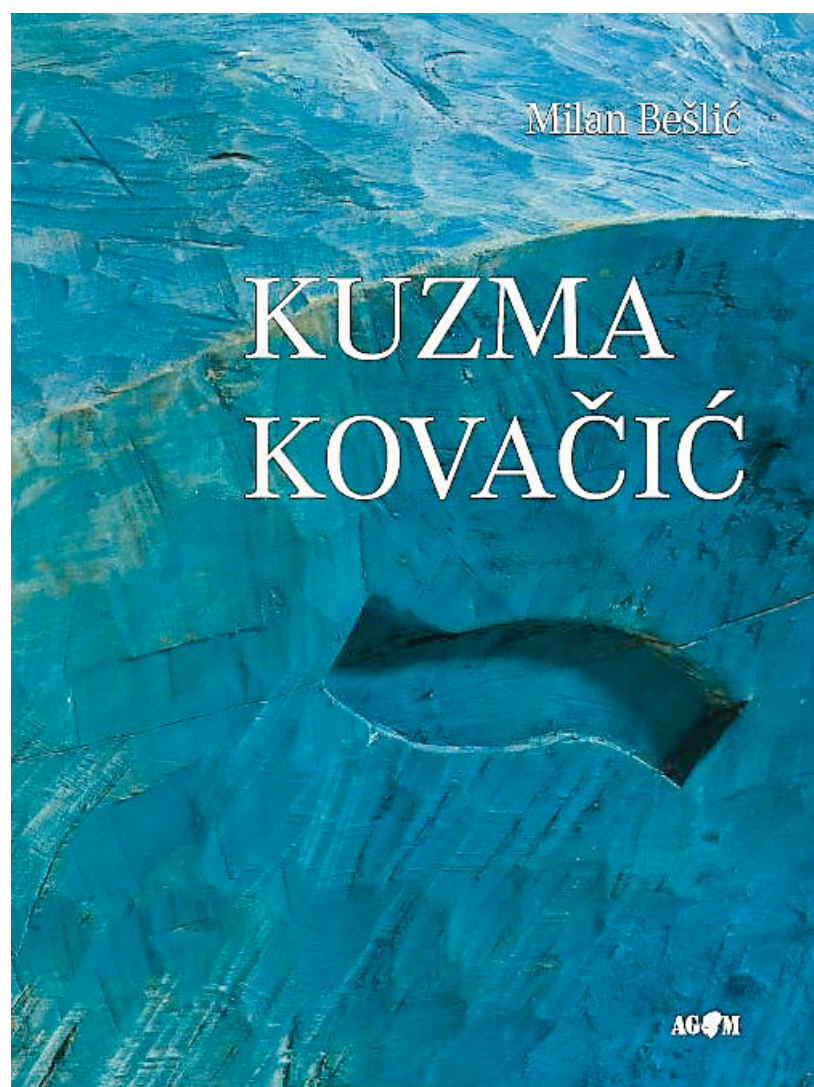
Skrupulozno: izbor i način likovne prezentacije trodimenzionalnih djela stvaranih u tako širokom rasponu sadržaja, materijala i formi kao što je Kovačićev, bio je

sve samo ne lagan zadatak. No obavljen je po najvišim standardima monografske prakse.

Daleko od svake monološke preuzetnosti: broj citata kojima je Bešlić osvijetlio ne samo kontekst i dosege Kovačićeva djela nego i kiparstvo samo, iznimno je velik i obuhvaća ne samo hrvatske nego i svjetske autore i autoritete. No ti citati ne rađaju praznom učenošću, nego ostavljaju utisak rijetko viđene predanosti djelu kojeg se Bešlić poduhvatio prikazati.

Jednom riječju Kuzma Kovačić imao je sreće s autorom svoje monografije. Možda ipak ne samo ‘sreće’... Jer Sinjaninu Milanu Bešliću, koji je 1953. rođen u Slavonskom brodu, ovo nije prva monografija. Uz to je priredio više od stotinu izložbi s pripadajućim katalozima i studijama, snimio mnoge filmove o hrvatskim slikarima, kioparima i književnicima u produkciji HRT-a, a autor je i posebne knjige o ‘oltaru hrvatske domovine’ Kuzme Kovačića. Vjerojatno je taj minuli rad Bešliću i pomogao i u angažmanu izvrsnih fotografa Nina i Gorana Vranića, teu izboru tako odgovornog izdavača kakav je AGM.

(dčm)

Piše:

PROF. DR. SC. ARSEN BAČIĆ

Već decenijama svijetom tutnje promjene, koje od 19. stoljeća s različitim stupnjem intenziteta i posljedica pogađaju sve aspekte ljudskog života. U svim ovim promjenama uvelike je bilo obuhvaćeno i pravo, posebno područje javnog prava sa svim njegovim granama. Ipak, bučno najavljivana “konačna dekapitacija Kralja” – kojom je frazom Michael Foucault (1926.-1984.) svojedobno u posmodernističkoj maniri izravno i zdušno zagovarao primjenu one političke filozofije koja se neće više graditi oko problema klasičnog političkog suvereniteta - na državnom području se još uvijek nije realizirala. Jedan od važnih razloga je svakako to što je većina državnika i upravljača još uvijek duboko ukopana u filozofski i ustavnopravni meta-jezik države-nacije (l'état nation) 19. stoljeća. Međutim, sve agresivniji procesi globalizacije i pritisci različitih regionalnih integracija, među kojima prednjači ona europska, postepeno ali sigurno osvajaju, mijenjaju i uklanjaju tradicionalne koncepte javnog prava.

Proces transformacije ustavnog prava

Među tim konceptima “nacionalna država” (l'état nation) i “ustav” kao njen najviši državno-pravni akt postali su najizloženije mete. Posljedice toga su brojne i različite. O tim pitanjima, kao i o nizu drugih koji svojim značajem reflektiraju složene epohalne promjene, status i izgleda za opstanak niza starih i novih koncepata u aktualnom procesu transformacije javnog, poglavito ustavnog prava, govori nam i najnovija knjiga profesora Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Branka Smerdela “Ustavno uređenje Europske Hrvatske”. Knjiga zapravo aktualizira refleksije autora na brojne promjene nacionalnog i komparativnog ustavnog prava, pojavu i posljedice novog konstitucionalizma i njemu primjerenje konstitucionalizacije, globalizma i transnacionalnog prava. Štoviše, autor je svojim djelom uspio ustavnopravnu materiju, poziciju, orijentaciju i perspektive hrvatske “samostalne, neovisne, suverene i demokratske države” smjestiti unutar koordinata supranacionalnog “višeslojnog” europskog ustava na početku 21. stoljeća.

Knjiga “Ustavno uređenje Europske Hrvatske” koja se je u knjižarama pojavila početkom srpnja ove godine posvećena je u cjelosti odgovorima na pitanja koja je autor kratko i jasno postavio već u Predgovoru (str. V-VIII). Na tom se mjestu autor pita kako u okolnostima ubrzanih i sveobuhvatnih društvenih promjena “podučavati Ustavno pravo, a ne upasti u zamke obvezatne apologije vlasti, s kojom smo predugo živjeli, koja je definitivno zaslužna za potiskivanje znanosti ustavnog prava kao ‘nepraktične’, a Ustava kao pravnog akta nadređenog vladajućima kao formalizma? Kako izbjeći cinizam i potpuno negiranje značaja ustavnog prava u svijetu u kojem se bitno smanjuje prostor tajnog vladanja i koji se ubrzano mijenja rušeći stare ustavne pravne svetine u svim pravnim disciplinama?” (str. 7.).

Autor je svojim djelom uspio ustavnopravnu materiju, poziciju, orijentaciju i perspektive hrvatske “samostalne, neovisne, suverene i demokratske države” smjestiti unutar koordinata supranacionalnog “višeslojnog” europskog ustava

Branko Smerdel
Ustavno uređenje europske Hrvatske,
Narodne novine,
Zagreb 2013.,
str. 624

Struktura knjige koju čine dva dijela, od kojih prvi ima devet, a drugi jedanaest poglavlja, uvjetovana je autorovim uvjerenjem da bi zbog “praktične, udžbeničke naravi” odgovora na čitav niz složenih pitanja djelo moglo dati novi poticaj hrvatskoj znanosti ustavnog prava, te pomoći studentima prava u “pripremi za djelovanje u stvarnoj borbi za pravo”.

Struktura knjige

Prvi dio knjige sadrži sljedeća poglavlja: 1. Politička demokracija i ustavna vladavina (str. 1-18); 2. Razvika ideje konstitucionalizma (str. 19-55); 3. Ustav kao pravni akt (str. 57-94); 4. Ljudska prava i temeljne slobode (str. 95-119); 5. Nadzor ustavnosti i zakonitosti (str. 121-154); 6. Izborni sustavi: osnovni modeli (str. 155-168); 7. Ustrojstvo vlasti (str. 169-198); 8. Složene države i državne zajednice (str. 199-220); 9. Ustavnost Europ-

ske unije (str. 221-237).

Drugi dio knjige sadrži sljedeća poglavlja: 10. poglavlje: Uspostavljanje samostalne Republike Hrvatske (str. 241-265); 11. poglavlje: Temeljne značajke ustavnog uređenja RH (str. 267-288); 12. poglavlje: Jamstva sloboda i prava u Ustavu Republike Hrvatske (str. 289-346); 13. poglavlje: Hrvatski sabor (str. 347-379); 14. Poglavlje: Referendum u Republici Hrvatskoj (str. 381-394); 15. Poglavlje: Predsjednik Republike (str. 395-408); 16. poglavlje: Vlada i središnja uprava (str. 409-426); 17. Poglavlje: Ustavni sud Republike Hrvatske (str. 427-453); 18. Poglavlje: Sudbena vlast (str. 455-464); 19. Poglavlje: Posebne institucije nadzora ustavnosti i zakonitosti (str. 465-484); 20. Poglavlje: Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava (str. 485-501); 21. Poglavlje: Nužnost konsolidacije i stabilizacije pravnog poretka (str. 503-513).

Prilozi su: (1.) Ustav Republike Hrvatske (pročišćeni tekst, NN 85/10) i (2.) Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (pročišćeni tekst, NN 49/02). Na samom kraju knjige uvršteni su: Pre-

gled osnovne literature (str. 583-588), sažetak na engleskom jeziku: The Constitutional Order of the European Croatia (str. 589-601), te Kazalo pojmova kojeg je izradila Ana Horvat Vuković.

Osvjetljavanje svijeta novog konstitucionalizma

Ipak, knjiga “Ustavno uređenje Europske Hrvatske” je daleko više od formalno novog udžbenika ustavnog prava! Knjigu bi doista trebalo tretirati kao ustavnopravnički Maglite svijetiljku koja nam svojim koncentriranim i fokusiranim snopom svijetla jasno osvjetljava sve kompliciraniji prostor nacionalnog i globalnog prava, zapravo svijet novog konstitucionalizma, kao inačice konstitucionalističke teorije i prakse koja se inače javila s ustavnim revizijama u svijetu tijekom 1990-tih. Riječ je zapravo o inicijativama koje nastoje politički zaokružiti neoliberalne reforme kojima je cilj osigurati slobode velikih investitora i vlasnička prava transnacionalnih kompanija. Sintagma se može razumjeti i kao diskurs o upravljanju i ključevi-

ma za konkretne modele promjene. Takav jedan model sadržavao je npr. svojedobno i World Bank's World Development Report 1997: The State in a Changing World. Prema tom modelu novi konstitucionalizam trebao je djelovati radi servisiranja tek jednog broja prava građana, a ponajviše jamčiti reprezentaciju korporativnog kapitala i velikih investitora. Napokon, posljedice koje se javljaju unutar različitih državnih oblika ali i civilnog društva nacionalne države jesu institucije onog sustava vlasti u kojemu kapital dobiva sve izrazitiju dominaciju. No takav sustav zapravo s vremenom počinje ograničavati demokratski proces koji se je stoljećima razvijao upravo radi afirmacije predstavničkog sustava. Sustav reprezentacije plod je stoljetnih borbi, prepun osporavanja i kontradiktornih procesa i epizoda. Knjiga je svakako znanstveno inspirirani i znanlački oblikovani manual, kojega bi u praktičnim situacijama kao vademecum mogao konzultirati svaki zoon politikon, dakle, svatko tko je danas logikom demokratskog političkog procesa uključen ili do-

taknut pokušajima ostvarivanja konkretnih ustavnih politika. A koliko znamo riječ je o procesu koji je danas nakon uključivanja Hrvatske u Europsku uniju, ovu državu ponovno uputio ne samo u pravcu teško prohodnih kanala i prečica ostvarivanja vladavine prava, već i u prostor transnacionalne politike kojim nesmiljenom logikom prava jačega caruje novi konstitucionalizam. Pretpostavljam da neće biti mnogo čitatelja koji bi Smerdelove analize, kritike i savjete doživjeli na neki drugi način. To je zato jer vjerujemo da je njegova knjiga na ultimativan način djelo sa stavom i vjerom u ustav demokratske države čija načela i funkcije trebamo poznavati. Najjednostavniji razlog je taj što su ustavna načela i funkcije demokratskog ustava još uvijek – “najpogodniji okvir za dugoročno ostvarivanje legitimnih narodnih interesa” (str. 154).

Najtrezvenija reakcija na ulazak Hrvatske u Europu

Istaknuli smo već da se je knjiga “Ustavno uređenje Europske Hrvatske” profesora Branka Smerdela, predstojnika Katedre za Ustavno pravo na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pojavila u srpnju 2013. godine, dakle gotovo istodobno u trenucima proslave ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. Vrijedi registrirati da je riječ o djelu koje je u danom trenutku jedna od najtrezvenijih reakcija na “ulazak Hrvatske u Europu”. Vatrometi i govori diljem Lijepe naše kojima smo svjedočili u režiranim svečanostima već su prošli. No, Smerdelova knjiga kao trajniji odgovor od famoznog i iskrenog usklika Danke Deutschland ostaje i poziva nas na refleksiju i akciju. Hrvatska nije više u poziciji da bude država ante portas Europske unije. Ona je netom postala formalno jednaka i ravnopravna članica transnacionalnog legalno-pluralističkog poretka EU-a u čijem se labirintu snalaze samo najjači i najbolji. Dok je u ranijoj, sjajnoj maloj knjizi “O ustavima i ljudima” (2012.) hrvatskoj javnosti ponudio britko i duhovito štivo o ozbiljnim ustavnopravnim temama, gdje je nimalo nježno strugao pozlatu s aureole bezrazložne prepotencije političke nove klase i duboko secirao kratkovidnost samouvjerenih pozitivista iz suđačkih redova, pisac na stranicama “Ustavnog uređenja Europske Hrvatske” budućim pravnicima, ali i svima koji pretendiraju da budu akteri u političkoj i društvenoj sferi šalje snažnu poruku o važnosti i težini predmeta i sadržaja ustavnog prava, parametrima i standardima ustava i ustavnosti za post-nacionalno, post-teritorijalno i post-etatičko 21. stoljeće.

**Predstojnik Katedre za Ustavno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Zagreb), European Science Foundation Review Group Member (Strasbourg), European Law Institute Member (Wien)*

razgovor

Glazbeno je djelo oblik objave

Jedinstven primjer sveobuhvatnosti glazbene analize

Davorka Radica, Ritamska komponenta glazbe 20. stoljeća, Split: Umjetnička akademija, 2011

Piše:
MATUJA PERIŠIĆ

Knjiga docentice UMAS-a Davorke Radice "Ritamska komponenta glazbe 20. stoljeća" 2013. je dobila Godišnju nagradu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Problemski krug s kojim se suočila autorica od golemog je značenja, ne samo za prijelom glazbene tradicije koji se zbio koncem 19. i u prvoj polovici 20. stoljeća nego i za rasap duhovne tradicije u svim umjetničkim granama.

Ključni događaj u prijelomu glazbene tradicije bio je rasap tonalitetskog sustava klasične glazbe nakon njegove 300-godišnje dominacije.

20. stoljeće: obrat tradicije u glazbi

Bitna karakteristika glazbe tradicije, u najopćenitijem smislu, glazbe koja je smještena u razdoblje od 1600. do 1900. godine i koja obuhvaća tri velika stilska razdoblja (barok, klasičku i romantiku) jest usustavljenost glazbenog materijala, odnosno bazičnih komponenti (melodije, ritma i harmonije) u jedinstvenom, tonalitetskom sustavu. Tonalitet predstavlja europski civilizacijski doseg razvoja višeglasja ili glazbene vertikale (pojednostavljeno: središnji akord – tonika je

središte kojemu gravitiraju svi ostali hijerarhijski određeni akordi). Tom su sustavu bili podređeni svi elementi glazbenog govora, odnosno, sama priroda tonaliteta već je unaprijed osiguravala smislenost glazbenog govora, što se najviše očitivalo u razumljivoj formalnoj artikulaciji (glazbenog oblika u vremenu).

Glazba 20. stoljeća donijela je drastične obrate u odnosu na glazbu tradicije. Nije se radilo samo o dramatičnim promjenama u artikulaciji različitih tonskih sustava, nego i o pokušajima utvrđivanja novih sustava koji bi mogli poslužiti kao novi „obrazac“ nakon rasapa tonalitetskog sustava. Ritamska je komponenta u tom smislu doživjela drastične obrate s obzirom na to da je gubitak tonaliteta utjecao i na gubitak metarske organizacije vremena („pravilne“ organizacije

trajanja unutar ravnomjernog protoka teških i lakih dijelova takta). To je pred posebne probleme stavilo analitički pristup glazbenim djelima, a posve je razumljivo da se onda nisu mogle uspostaviti ni općevažeće didaktičko-pedagoške metode za obrazovni pristup toj glazbi i njezinim skladbenim tehnikama.

Vješto promišljanje stručne i znanstvene literature

Davorka Radica zato je bila prisiljena odabrati jedini mogući put, tj. osloniti se ponajprije na skladatelje i njihova paradigmatska djela, točnije: na one skladatelje koji su – ponajprije u svojoj vlastitoj, skladateljskoj teoriji, no ne uvijek, jer nisu svi ni težili stvaranju takve teorije – nastojali racionalizirati vlastite postupke u kontroli trajanja, oslanjajući se na vlastito poimanje glazbenoga vremena. Poriječima akademika Nikše Gliga iz teksta objavljenog u časopisu Theoria „najveći znanstveni doprinos ovoga autorčina diskurza jest u njegovoj sintetskoj sveobuhvatnosti i preciznosti. Naime, Davorka Radica je vještím promišljanjem stručne i znanstvene literature uspjela u pravoj mjeri kombinirati dijelove skladateljskih teorija,

ponajprije analitičke rasprave o određenim paradigmatskim skladbama i vlastite analitičke nalaze. U svjetskoj literaturi koja se bavi ovim problemima ne postoji ni jedan primjer ovakve sveobuhvatnosti u kojoj se, međutim, uspijeva očuvati i posebnost, individualnost svake pojedinačne skladateljske teorije i svake paradigmatske skladbe.

Iz takve usustavljenosti lako bi se dalo zaključiti da bi knjiga "Ritamska komponenta glazbe 20. stoljeća" Davorke Radice također mogla biti čvrsti temelj didaktičko-pedagoškoga pristupa poučavanju iz metarsko-ritamskih odnosa, pogotovo zato što literatura takve vrste gotovo ni ne postoji, ne samo u nas nego ni u svijetu.“

Odatle je razumljivo zbog čega je Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju HAZU predložio ovu knjigu iz nevelikog opusa Davorke Radice za ovako visoku i prestižnu nagradu čiju vrijednost potvrđuju i svi njezini prethodni laureati, među kojima su neka od najznačajnijih imena hrvatske glazbe poput Frane Paraća, Stanka Horvata, Marka Ruždjaka, Mirjane Širišević, Vjere Katalinić i drugih skladatelja ili znanstvenika, a među kojima splitska znanstvenica polako ali sigurno zauzima vlastito zasluženo mjesto.

‘Ono što, po mom mišljenju, ponajviše određuje diskurs znanstvenika jest upravo odnos prema onom nedokučivom u glazbenoj umjetnosti’

RAZGOVARAO:
DUŠKO ČIZMIĆ MAROVIĆ

Povod ovom razgovoru sa docenticom Davorkom Radicom sa UMAS-a bio je posve formalan – više nego prestižna nagrada HAZU 2013. za njenu knjigu „Ritamska komponenta glazbe 20. stoljeća“. Pravi razlog pak razgovoru bio je golem heuristički potencijal istraživanja glazbenih formi XX stoljeća. Naime, (Radičino) istraživanje rasapa formi tradicijske glazbe u 20. stoljeću snažno osvjetljava i sudbinu ne samo ostalih umjetnosti, već i suvremene filozofije, religije i znanosti.

U razgovoru s Igorom Brešanom o Vašoj nagrađenoj knjizi rekoste da je opstojnost stvaranja ‘istoznačnica s opstojnošću duha uopće’ a da u sveopćem rasapu 21. stoljeća ta opstojnost ovisi o ‘nekoj novoj sintezi’. Je li sudbina glazbe u 20. stoljeću uistinu metafora sudbine današnje duhovnosti uopće?

Da, mislim da bi bilo teško naći bolju metaforu. Pritom je uz ono o ‘istoznačnosti stvaranja s opstojnošću duha’, ovdje bitno dodati da je mimo svih postmodernističkih rasapa glazbeno biće još uvijek jedinstveno, odnosno, da u svoj apstraktnosti glazbenoga bića ‘sinteza’ nikad nije uistinu prestala postojati. Stoga se usuđujem reći da su ‘neke nove sinteze’ najpotrebnije onima koji su se, iz ovih ili onih razloga, našli izvan zacjeljujućeg dosega umjetničkog stvaranja ili vjerskog uživljavanja... Naime, vlastito, nepovredivo Biće glazbe oduvijek „komunicira“ s našim duhovnim postojanjem. A ono što se, zahvaljujući novoosvojenim slobodama u umjetnosti, površnom pogledu može doimati kao opći raspad jedinstva i poretka, u dubljim se slojevima kristalizira u posve novu sliku glazbene višedimenzionalnosti. To ponajprije valja zahvaliti nepotrošivosti živog glazbenog materijala i njegovom opiranjim onim skladateljskim pristupima koji nisu u njegovoj prirodi odnosno uvijek novoj potvrdi kanoniziranih skladbeno-tehničkih postupaka. No u sučeljavanju stvaralaštva - kao najodgovornijeg ljudskog čina - s brigom za čovjeka u sve sofisticiranijem vremenu, ta veća, potpunija slika novog glazbenog bića, nastala preslagivanjem unutarnjih strukturnih elemenata, još nije dovršena.

Koliko bi u spoznaji te slike glazbeno obrazovanje i znan-

stveno istraživanje glazbe moglo pomoći onima kojima su ‘neke nove sinteze najpotrebnije’?

Ta vrsta ‘pomoći’ jedna je od najviših svrha i obrazovanja i znanosti glazbe. Jer ono što, po mom mišljenju, ponajviše određuje „diskurs“ znanstvenika jest upravo odnos prema onom nedokučivom u glazbenoj umjetnosti. Dok će za jedan dio glazbenika umjetnost biti „samo“ estetska kategorija, a kombinatoričnost i potencijalna matematičnost glazbenog materijala beskrajna igra staklenih perli, za druge će umjetničko glazbeno djelo, posebnih, odabranih skladatelja, biti oblik objave Božjeg, teško razumljivog govora. U tom se smislu glazbu i ne može shvatiti samo u relaciji spram društva, čovjeka, duha vremena i sl., nego tek u posve bezvremenskom, apsolutnom smislu. Nije teško zaključiti da ja u potpunosti pripadam ovim drugima i da najviše poteškoća imam s pitanjem pojašnjavanja smisla glazbe jer ono zadire u pitanje vjere, a vjera nema uobičajenu logiku... Problem je, naravno, kad se, eto, bavite nečakvom znanošću, pa ne možete jednostavno ogoliti vlastiti svjetonazor i druge uvjeravati ono što je za vas tako očito i samo posebi razumljivo, kao npr. da su Bach ili Mozart Bogom dani pa da nema nikakvog razloga ne vjerovati u apsolutnu istinitost njihove glazbe i njezinih ‘poruka. S tim da su za mene osobno podjednako ‘apsolutnog ranga’, primjerice, Schönberg ili Stravinski. A glazbeni materijal podlozan analitičkim spoznajama i teoriji, osobno mi dođe kao dobrodošlo pokriće. Jer da nema glazbe, vjerojatno bih se bavila teologijom...

Kao sveučilišna nastavnica pozvani ste valorizirati ne samo općedogojno značenje glazbe nego i njezino mjesto u našem današnjem sustavu javnog obrazovanja?

Odgovorni je učinak glazbe danas u najvećoj mjeri podlozan utjecaju medija koji stvaraju pasivne i vrlo plošne slušatelje pored čega plemeniti utjecaj pjevanja, slušanja i sviranja na nastavi glazbenog odgoja teško mogu doći do izražaja. Smanjenje satnice glazbenom i likovnom odgoju još početkom 90-ih, u tome zasigurno nije moglo pomoći... Jedini izlaz u tom smislu vidim u tzv. izvannastavnim aktivnostima djece, odnosno slobodnim (glazbenim) aktivnostima odraslih. Kvalitetno aktivno muziciranje najbolji je način podizanja opće glazbene kulture. Sva-

Davorka Radica

kog studenta na Glazbenom odjelu Umjetničke akademije, moji kolege i ja nastojimo osposobiti i u teorijskom, ali još više, u potpunom praktičnom smislu. Tako su naši bivši i sadašnji studenti ne samo nastavnici glazbe u općim i glazbenim školama, nego i voditelji klapa, zborova, korepetitori, orguljaši u crkvama, članovi orkestara i sl. a u jednom manjem broju prepoznaje se i ozbiljan znanstveni potencijal.

Specijalizirani glazbeno-obrazovni sustav naslijedili smo od bivše države. Može li ta vertikala od nižih i srednjih glazbenih škola do glazbenih akademija primjereno odgovoriti potrebama za obrazovanjem glazbenika, ali i proizvodnji novih potreba za glazbom i glazbenicima?

Prijave Božjeg govora

Težište na pojedincu

‘U glazbenom je obrazovanju više nego drugdje ključno staviti težište na pojedinca. Jer glazbeno dobro obrazovana snažna osobnost u vlastitu životnom pozivu može polučiti gotovo nemjerljiv utjecaj. Uzmite za primjer nevjerovatne uspjehe djece i nastavnike glazbene škole u Imotskom, kao zadivljujući primjer „mikro“ glazbenog života koji je nastao takoreći samoniklo, i cvjeta u jednom malom mjestu gdje su svi ostali oblici života u dubokoj krizi.’

U Splitu je ta jednadžba narasla do realne potrebe za, primjerice, koncertnom dvoranom. Otvaranjem pojedinih instrumentalnih odsjeka koji našem Odjelu nedostaju, kompletirala bi se slika simfonijskog orkestra i stvorila pretpostavka za njegovo osnivanje. Takav bi orkestar daljnjim uzročno-posljedičnim slijedom imao svoju koncertnu sezonu i svoju publiku. Grad bi dobio novu kulturnu dimenziju... Akademija je svakako usmjerena k ostvarivanju ovakvog scenarija. Međutim, specijalizirano visoko glazbeno obrazovanje u potpunosti je svjesno osjetljivosti kategorije koja se tiče broja učenika u glazbenim školama i još više, kvalitete ra-

da s učenicima, ponajprije, zadržavanju njihove pozornosti tijekom puno godina stjecanja glazbenih vještina. Upravo zbog činjenice da „niže“ glazbeno obrazovanje nije obavezno, naša je obrazovna vertikala svjesnija međusobne povezanosti svih „razina“, a usudu- jem se reći, vjerojatno više od drugih sveučilišnih nastavnika uvidamo važnost čak i predškolskog odgoja za kvalitetu naših budućih studenata i naše buduće nastave. Na sreću, ono što ponekad ne odrade nastavnici, odradi sama glazba privlečući doživotno pojedinca uz sebe. Jer oni koji se bave umjetničkom glazbom u svakom slučaju odabiru teži put – glazbu kao poziv.

Novoizabrana ste prodekanica za nastavu Odjela za glazbenu umjetnost. Kako vidite UMAS u okviru Sveučilišta?

Sagledate li Akademiju u bilo kojem smislu u kontekstu Sveučilišta, uvijek dolaze do izražaja dvije stvari: naša stalna potreba za isticanjem specifičnosti umjetničkih studijskih programa i činjenica da - upravo zbog posebnosti prirode materije kojom se bavimo - sve poteškoće s kojima se općenito susreće visoko školstvo u Hrvatskoj, nas pogađaju i više nego druge fakultete. Pa ipak, obilježivši nedavno 15. godišnjicu velikim glazbeno-scenskim projektom, dokazali smo da smo uspješno prebrodili najveća iskušenja prvih faza odrastanja i da smorastuća snaga na dolazećeg vremena.

Sveučilište u Splitu
Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
raspisuje

NATJEČAJ
za upis studenata na:

POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ ELEKTROTEHNIKE I INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE,
POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ STROJARSTVA.

Poslijediplomski doktorski studij za stjecanje doktora znanosti traje tri godine, odnosno šest semestara i ima ekvivalent od 180 ECTS bodova. Po završetku studija stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.).

Uvjeti za upis:

Poslijediplomske doktorske studije mogu upisati osobe:

- koje su završile odgovarajući sveučilišni diplomski studij s najmanjom prosječnom ocjenom studija vrlo dobar (iznad 3,50), te postignutih najmanje 300 ECTS bodova, odnosno ekvivalentnom ocjenom iz drugih sustava ocjenjivanja ili koje spadaju u 20% najboljih studenata u svojoj generaciji,
- koje su završile odgovarajući sveučilišni diplomski studij s prosječnom ocjenom nižom od 3,50 (prikladnost za prijam na poslijediplomski doktorski studij utvrđuje odgovarajući Odbor poslijediplomskog doktorskog studija Fakulteta uz preporuku dvaju redovitih profesora),
- koje su završile odgovarajući sveučilišni diplomski studij na stranim sveučilištima (prikladnost za prijam na poslijediplomski doktorski studij utvrđuje odgovarajući Odbor poslijediplomskog doktorskog studija Fakulteta),
- upis se može iznimno odobriti i osobama koje su završile sveučilišni diplomski studij iz drugih znanstvenih polja od onih utvrđenih studijskim programom, uz polaganje diferencijskih ispita (odluku o sadržaju diferencijskih ispita donosi odgovarajući Odbor poslijediplomskog doktorskog studija Fakulteta),
- koje su završile odgovarajući sveučilišni dodiplomski studij s najmanjom prosječnom ocjenom studija vrlo dobar (iznad 3,50). Iznimno kandidatima s prosječnom ocjenom nižom od 3,50 prikladnost za prijem utvrđuje odgovarajući Odbor poslijediplomskog doktorskog studija Fakulteta uz preporuku dvaju redovitih profesora,
- koje su stekle magisterij znanosti iz odgovarajućih znanstvenih polja u Republici Hrvatskoj ili ekvivalentnih znanstvenih polja iz inozemstva. Upis se može odobriti i magistrima znanosti iz drugih polja tehničkih znanosti, uz polaganje diferencijskih ispita iz programske razlike koje određuje odgovarajući Odbor poslijediplomskog doktorskog studija. Pristupnici s magisterijem znanosti upisuju se u 4. semestar poslijediplomskog doktorskog studija,
- koje su odslušale poslijediplomski studij za stjecanje magisterija znanosti i položile sve ispite s prosjekom ocjena $\geq 4,5$, a nisu obranile magisterij znanosti. Pristupnici bez obranjenog magisterija znanosti upisuju se u 3. semestar poslijediplomskog doktorskog studija,
- koje su ostvarile značajna znanstvena dostignuća i koje ispunjavaju uvjete iz članka 73. stavak 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Navedene osobe mogu upisati poslijediplomski studij, ali ne pohađaju nastavu i ne polažu ispite. Navedene osobe prijavi na natječaj za upis prilažu i dokaze o ostvarenju značajnih znanstvenih dostignuća. Konačnu odluku o upisu donosi Fakultetsko vijeće sukladno Pravilniku o poslijediplomskom studiju Fakulteta.

Troškovi poslijediplomskog doktorskog studija iznose 54.000,00 kuna za svakog studenta, a plaćaju se u ratama po 9.000,00 kuna po semestru.

Uz prijavu na natječaj za upis na studij treba priložiti:

- ispunjeni obrazac za pristupnike,
- ovjerenu presliku diplome,
- uvjerenje o položenim ispitima dodiplomskog, odnosno preddiplomskog i diplomskog studija i rang listu u svojoj generaciji,
- životopis,
- popis znanstvenih i stručnih radova,
- rodni list,
- domovnicu,
- pismenu izjavu pristupnika da će snositi troškove studija.

Ukoliko je pristupnik diplomski studij završio na FESB-u ne treba ovjeravati presliku diplome, niti dostavljati rang listu u svojoj generaciji.

Prijave se predaju u uredu za prijem pošte Fakulteta ili preporučeno poštom na adresu Fakulteta s naznakom „Prijava za upis na poslijediplomski doktorski studij“.

Natječaj je otvoren od dana objave do zaključno 4. listopada 2013. godine.

Više informacija, kao i obrazac za prijavu na natječaj dostupni su na službenim web stranicama Fakulteta <http://www.fesb.hr/>, a mogu se dobiti i na tel. 021 305 774.

Konačnu odluku o održavanju poslijediplomskih doktorskih studija donosi dekan Fakulteta.

filozofija

Simpozij Perspektive filozofije

Cres, 22. - 25. rujna. 2013.

Osnovna nakana simpozija »Perspektive filozofije« je dvovrsna: istražiti ulogu i poziciju filozofije danas, s jedne strane, te sagledati njene razvojne potencijale, u prvome redu one koji se manifestiraju u sve većem broju pod-disciplina filozofije, s druge. Čini se, naime, da se filozofija, unatoč predviđanjima o njezinu kraju koja ju prate već barem jedno stoljeće, danas revitalizira i u teorijskome i u praktičnome pogledu. Tradicionalne filozofijske discipline razvijaju se s novom snagom, a pridružuju im se i nova područja promišljanja, koja zauzimaju svoja mjesta unutar filozofijskoga sustava. Ovaj simpozij stoga želi istražiti perspektive razvoja filozofije same te potentnost njenih novih oblikovnih formi za tematiziranje onih već postojećih, »vječnih« filozofskih pitanja, ali i onih novih koji obilježavaju početak 21. stoljeća.

Redeskrpcija umjesto definicija

Jednu od najpoznatijih teza o »smrti« filozofije postavlja Heidegger, dijagnosticirajući suvremeno raspadanje filozofije u pojedine znanosti i posljedično posvemašnje zapadanje u nihilizam. Filozofija je i nakon opomene koju joj je uputio Nietzsche, kako će se s Heideggerom složiti i Rorty, nastavila smonolitnim samoprezentiranjem, nostalgичno provodeći vrijeme u antikvarijatu tradicionalnih pojmova, polirajući one stare umjesto stvaranja novih. Rorty će dometnuti da je filozofija izgubila svoju ulogu koju je imala u društvu. I filozof je ostao bez svoje zadaće razvijanja koherentnog sustava misli i zao-kruženog objašnjenja svijeta, pretvarajući se u razigranog postfilozofa koji s ironijom promatra kako metafizički idealizam tako i literarni tekstualizam, na koncu se opredjeljujući za redeskripciju pojmova radije nego li za čvrste definicije.

Sudbina filozofskih nepoznanica

S druge strane, pothvat »bistrenja misli i kritike jezika« (Wittgenstein) ciljano je nastojao dokinuti filozofiju, ambiciozno si dajući u zadatak rješavanje svih filozofska pitanja. Istraživački optimizam poduprlo je i pouzdanje u održivost definirane metode, amnogimase istraživačka potentnost filozofije tada konačno učinila jasnom i precizno određenom. Filozofski problemi činili su se rješivima, a ona sama dobila je novi polet koji je obilježio značajno razdoblje njene novije povijesti. No, čini se da je i projekt »filozofije jezika kao prve filozofije« posustao u svome zamašnjome pothvatu dolaženja do kraja filozofije (Searle).

Filozofija ipak nije uspjele poništiti samu sebe, niti inertnošću niti aktivnim nastojanjem, a lingvistički, matematički ili, najšire rečeno,

Pisu:

**BRUNO ĆURKO I
IVANA ZAGORAC,**
*predsjednici Programskoga
odbora Simpozija*

znanstveni pokušaji odgovora na »vječna« pitanja, bili su uspješni u zahvaćanju tek dijela njena predmetna područja. Još je uvijek stoga na snazi pitanje o perspektivi filozofije danas, njenoj (samo)razvojnoj moći, kao i mijenama kroz koje prolazi. Mnoge tradicionalne filozofske nepoznanice danas žive neobičnim životima: neke su »odgonetnute« izmještanjem iz područja filozofije (sudbina koja će vjerojatno zadesiti temu relacije duh–tijelo), za neke su stvorena zasebna područja u koja filozofija teško pristupa (kao što je primjerice slučaj sa »znanostima o životu«), a neke su preispisane u značenju što je dovelo do udaljavanja od njihovih filozofskih korijena (npr. pitanja danas čvrsto ukotvljena u ekonomiju, psihologiju, pedagogiju, antropologiju...).

Novi uzlet tradicionalnih disciplina

Ipak, filozofija još uvijek može i mora ponuditi orijentaciju, fundirati temeljne moralne vrijednosti i kritički preispitivati stvarnost. Tradicionalne filozofijske discipline i dalje su ovdje i bilježe svoj novi uzlet, počev od političke i socijalne filozofije, preko estetike koja se razvija posve novom snagom i producirajući nove teorijske sklopove, dok etika ustrajno učvršćuje poveznice sa svakodnevnom praksom. Te i druge tradicionalne filozofijske discipline otvaraju se novim impulsima, nanovo razmatraju svoje granice i produciraju nove koncepte. Rehabilitacija filo-

zofije koja dolazi iznutra, kao i razvoj novih, mladih pod-disciplina filozofije, nedvojbeno traže kritički pristup i promišljanje. Uz budućnonsnu perspektivu filozofije same, ovaj simpozij stoga želi sagledati i načine na koje filozofija odgovara na pitanje aktualnosti, koje bi, prema Foucaultu, uvijek trebalo biti u fokusu svakoga njena nastojanja. Nove, mlade filozofijske pod-discipline jednako su snažno vezane uz filozofiju koliko smiono ruše njene unutarnje disciplinarne granice. Stremljevo povezivanju sa svakodnevnim životom, u fokus stavljaju aktualna pitanja te zahvaćaju specifične točke dodira teorije i prakse ljudskih djelatnosti.

Filozof praktičar

Pojavljuju se nove tendencije kao što je filozofija u praksi, koja radi s korisnicima, s ljudima, te im pokušava, uz oslanjanje na filozofijsku tradiciju i metodu, pomoći u pronalaženju smisla. Kao osnova većine raznih vidova filozofije u praksi pojavljuje se sokratski dijalog, koji u filozofskom savjetovanju potiče ljude na promišljanje o samima sebi i svijetu koji nas okružuje. Filozofija za djecu koja u raznim oblicima postoji u najmanje šezdeset zemalja svijeta, putem dijaloga uči djecu kritičkom i kreativnom mišljenju, stvarajući buduće kritičko grananje, podučava djecu osnovama formalne i neformalne logike, usavršava ih u argumentiranu dijalogu, upućuje djecu (i njihove roditelje) na kvalitetniji život. U tim i drugim formama, filozof postaje praktičar koji je u direktnom »poslu« s ljudima. Također, razvijaju se filozofijske pod-discipline u kojima se analizira i propituje razne pojave, donedavno gotovo egzotične za filozofiju, poput sporta, medija, pitanja drugih (prirode, životinja, azilana, zatvorenika...), terorizma, kiborgizacije... popis je dug i raznovrstan. Filozofija istražuje svoje veze s biologijom, fizikom, psihologijom, psihijatrijom, okolišnim teorijama te kulturnim i umjetničkim praksama. Popularizacija filozofije dolazi iz najčudnijih kutaka življenja, a u suvremenoj kulturi pronalaze se i otkrivaju tradicionalna učenja filozofa i filozofskih škola.

Ovogodišnji simpozij »Perspektive filozofije« u punoj snazi nastavlja tragom interdisciplinarnosti i pluri-perspektivne dijalogske otvorenosti koju Dani Frane Petrića njeguju već više od dva desetljeća. Simpozij se obraća filozofima, znanstvenicima, stručnjacima i praktičarima širokoga profila koji se u svome radu dotiču pitanja filozofije na sustavan i kritični način. Pitanja budućnosti filozofije same te njene komunikabilnosti sa svakodnevnim životom u fokusu su ovoga simpozija.

PONEDJELJAK,
23. RUJNA 2013.

Plenarna predavanja

- Nenad Miščević (Slovenija) Sprovod filozofije – kontinentalne i analitičke
- Lino Veljak (Hrvatska) Kraj filozofije?

Paralelne sekcije

Engleska

- Ed Weijers (Nizozemska) Filozofija i filozofiranje, život i smrt
- Michael George (Kanada) Značenje, moral i metafizika: preispitivanje projekta filozofije
- Bojan Žalec (Slovenija) Filozofsko znanje: što je i kako ga koristiti
- Marjan Šimenc (Slovenija) Filozofska terapija

Njemačka

- Janez Vodičar (Slovenija) Ideologija pod mikroskopom – a što je s utopijom
- Günther Pöltner (Austrija) Oslobođenje ukidanjem slobode, jedan filozofski izazov
- Pavo Barišić (Hrvatska) Perspektive političke filozofije
- Gottfried Küenzlen (Njemačka) Religija kao nova tema političke filozofije. Jedan kritički inventar (pregled)

Hrvatska

- Josip Oslić (Hrvatska) Filozofija i duhovne znanosti
- Iva Paska (Hrvatska) Perspektiva društvenih i humanističkih znanosti
- Tomislav Krznar (Hrvatska) „Čovjek masa“ ili o ulozi humanističkih znanosti u suvremenom obrazovanju
- Davor Vuković (Hrvatska) Univerzalnost hermeneutike u svjetlu filozofije Hans-Georga Gadamera

Hrvatska

- Tomislav Petković (Hrvatska) Model komplementarnosti u epistemičkoj perspektivi filozofije
- Jasna Burić (Hrvatska) Filozofija i fizika: kako se susreću i prožimaju dobro ljudsko djelovanje i energija?
- Krešimir Cerovac (Hrvatska) Važnost filozofije za inženjerstvo
- Nikola Filipović (Hrvatska) Značaj pojma kompleksnosti za cjelovitu sliku svijeta u suvremenoj filozofiji

Engleska

- Gábor Kovács (Mađarska) Reinterpretacija klasičnih pojmova u suvremenoj političkoj filozofiji
- Dragica Vujadinović (Srbija) Dvorkinova koncepcija ljudskih prava i političke legitimnosti
- Rok Svetlič (Slovenija) Biopolitika i erozija države
- Rózsa Bertók (Mađarska) Adam Smith i filozofija kao utjecaj
- Marko Stamenković (Belgija) Radikalno povlačenje

Njemačka

- Branko Klun (Slovenija) Stvarni život kao metodološko polazište: izazovi i perspektive

Program Simpozija

- Lóránt Kicsák (Mađarska) Filozofija kao performan-
ce igre istine
- Dean Komel (Slovenija) O mogućnostima i granici interkulturalne filozofije
- Nenad Malović (Hrvatska) Ideja kršćanske filozofije
- Stjepan Radić (Hrvatska) Suvremena filozofija i pojam (koncept) duše
- Danijel Tolvajčić, Aleksandra Golugović (Hrvatska) Perspektive suvremene filozofije religije
- Ivan Stublić (Hrvatska) Jedinstvo filozofskih disciplina u buddhizmu
- Petar Jakopiec (Hrvatska) Promišljanje etike u razdoblju rimskog stoicizma
- Igor Eterović (Hrvatska) Uloga filozofije u određenju bioetike
- Ivana Greguric, Igor Čatić (Hrvatska) Ontologija kiborga i nužnost prolegomene o Kiborgoetici

- Šimo Šokčević (Hrvatska) Hrabrost filozofiranja
- Goran Sunajko (Hrvatska) Politička filozofija ili politička teorija? Preko Rousseaua natrag prema čovjeku
- Eniz Zebić (Hrvatska) Filozofija kao inspiracija i orijentacija – slučaj Vinka Krškovića
- Fulvio Šuran (Hrvatska) „Moramo biti kriminalci“. Od Sokrata do Batmana – filozofska strana kriminalnog heroizma
- Senka Suman (Hrvatska) Društvo iskupljujuće prošlosti i melankolična vremena filozofije

Hrvatska

- Catherine McCall (Nizozemska) Filozofiranje i filozofija, ima li razlike između akademске filozofije i aktivnog filozofskog rezoniranja

Engleska

- Goedele de Swaef (Belgija) Desetljeće europskog mišljenja
- Aleksandar Fatić (Srbija) Pragmatističko opredjeljenje filozofske prakse
- Zoran Kojčić (Hrvatska) Komuniciranje kao filozofsko savjetovanje
- Beate Børresen (Norveška) Kako znamo da studenti žive filozofiju

Engleska

- Mateja Pevec Rozman (Slovenija) Jačanje uloge filozofije: jedan korak natrag, dva koraka naprijed
- Tamás Barcsi (Mađarska) Utemeljenje filozofije ljudskog dostojanstva
- Dafne Vidanec et al. (Hrvatska) Filozofsko projektiranje zasnovano na biznisu: Case-Study pristup

Hrvatska

- Radimir Videnović (Srbija) Perspektiva filozofije?!
- Dušan Čizmić-Marović (Hrvatska) Filozofski i pedagoški značaj povijesti filozofije
- Damir Smiljanić (Srbija) Kriza Filozofije i zadatak metafizofije
- Alen Tafra (Hrvatska) Fi-

lozofija, povijest i novije metamorfoze opskurantizma

Hrvatska

- Nenad Vertovšek (Hrvatska) Promišljanja o budućnosti masovnih medija kao nove dehumanizacije i digitalnog 'ispiranja mozga'
- Martina Žeželj (Hrvatska) Filozofsko nasljeđe lacanovske psihoanalize
- Tatjana Milivojević, Katarina Dragović (Srbija) Ograničenja, nemoć i rizici psihologije bez filozofije
- Branko Bognar (Hrvatska) Filozofska polazišta pozitivne pedagogije

UTORAK,
24. RUJNA 2013.

Plenarna predavanja

- Bruno Ćurko (Hrvatska) Kritičko mišljenje u etičkom obrazovanju

- Catherine McCall (Nizozemska) Filozofiranje i filozofija, ima li razlike između akademске filozofije i aktivnog filozofskog rezoniranja

Paralelne sekcije

Engleska

- Janez Juhant (Slovenija) Da li je čuđenje još uvijek održiv pokušaj u modernim vremenima
- Aleksandra Maksić (Srbija) Leginosova filozofija komunikacije ili odgovornost za druge
- Vera Békés (Mađarska) „Gopnik-hipoteza“ – je li to samo spoznajna metafora (metafora spoznaje?) ili fundamentalna nova perspektiva filozofije
- Vojko Strahovnik (Slovenija) Etika u školama, korištenje izmišljenih scenarija i dijaloga

Engleska

- Matjaž Fleischman (Slovenija) Ograđivanjem kroz življenje
- Erika Zlatkov (Slovenija) Ograđivanje i gracioznost
- Joca Zorc (Slovenija) Izazovi očuvanja djece u elitnom sportu: Case-Study slovenske ženske gimnastike

Hrvatska

- Mislav Kukoč (Hrvatska)

Filozofija

Filozofija kao istraživanje i kao način života

- **Milan Uzelac** (Srbija) Vječna pitanja na novom raskrižju. Perspektive drugog početka filozofije
- **Nenad Cekić** (Srbija) Zašto filozofija neće nestati?
- **Sead Alić** (Hrvatska) Povratak u budućnost filozofije, koja promišlja prošlost!

Hrvatska

- **Josipa Vukelić** (Hrvatska) Moral kao sudbina: Nietzscheov prilog kritici genealogije humanosti
- **Luka Matić** (Hrvatska) O Gramscijevu konceptu stranosti
- **Dušan Milenković** (Srbija) Novi pristupi u estetici muzike

Engleska

- **Arto Mutanen** (Finska) Mogući svjetovi semantike, fikcije i kreativnosti

- **Ákos Gyarmathy** (Mađarska) Obrana alternativnih mogućnosti protiv frankfurtskog stila argumentacije
- **Viktor Geng** (Mađarska) Stari problem u novom ruhu: dihotomija činjenica/vrijednosti

Hrvatska

- **Željka Metesi Deronjić** (Hrvatska) Gorgona. Jedno moguće tumačenje umjetnosti
- **Barbara Dolenc** (Hrvatska) In(ter) vencije jezika: mućanje, postojanje, život
- **Davor Balić** (Hrvatska) Hrvatski filozofi iz perspektive Krležinih marginalija

Hrvatska

- **Miloš Jeremić** (Srbija) Ludwig Wittgenstein kao odgajatelj
- **Sanja Simel** (Hrvatska) Pozitivno usmjereni odgoj u visokoškolskoj nastavi
- **Matija Mato Škerbić** (Hrvatska) Etika sporta kao novi nastavni predmet?

Hrvatska

- **Nikola Šoštarić** (Hrvatska) Uloga nematerijalne kulturne baštine u jačanju lokalne zajednice, komparativni pristup problemu
- **Mihovil Šušnić** (Hrvatska) Uloga i značaj mayanske

civilizacije u razumijevanju moderne koncepcije kapitalizma

- **Demian Papo** (Hrvatska) Filozofske perspektive nastave na dubrovačkom visokom učilištu u Stojkovićevu govoru Erit tibi gloria

SRIJEDA,
25. RUJNA 2013.

Paralelne sekcije

Engleska

- **Lenart Škof** (Slovenija) Razmišljanje o elementima Schellinga, Feuerbacha i Heideggera
- **Béla Mester** (Mađarska) Je li moguća nova formulacija ljudskih uvjeta
- **Emil Kušan** (Hrvatska) Filozofija kao pristup, a ne (samo) disciplina
- **Tomas Kačerauskas** (Litva) Egzistencijalna fenomenologija u perspektivi medija i masovnih komunikacija

Engleska

- **Maria Figueiroa-Rego** (Portugal) Filozofija i lokalna baština obrazovanja
- **Akkenzhe Suleimanova** (Kazahstan) Filozofski pri-

stup sustavu obrazovanja kao način stvaranja zdravog i sretnog društva

- **Daniela G. Camhy** (Austrija) Filozofsko pitanje – kompleksno mišljenje – načini svjetskih odluka
- **Marina Katinić** (Hrvatska) Filozofija za djecu – za ili protiv? Pitanje procjene

Hrvatska

- **Hrvoje Jurić** (Hrvatska) Korisnost: etika i ideologija, znanost i obrazovanje
- **Ljiljana Gavrilović** (Srbija) Etika pobune: humanizam u doba postkapitalizma
- **Ana Jeličić** (Hrvatska) Filozofija u službi radnika
- **Ivana Knežić** (Hrvatska) Perspektive filozofije rada

Hrvatska

- **Andrea Ratković** (Srbija) Filozofija i dekonstrukcije jednog ideološki obojenog pogleda na svijet
- **Dragan Čalović** (Srbija) Perspektive zasnivanja estetike medija
- **Tatjana Vulić, Savka Blagojević** (Srbija) Kriza tiska – kriza logosa
- **Sanja Domazet** (Srbija) Ukida li proces sveopće tabloidizacije traganje za istinom?

Plenarna predavanja

- **Lev Kreft** (Slovenija) Kraj filozofije

David Hume o problemu spoznajnog subjekta

Piše:
LJUDEVIT HANŽEK

Neka od ključnih filozofskih pitanja tiču se pojma svjesnog subjekta. Od ontoloških – poput onoga postoji li svijet nezavisno od uma spoznajnog subjekta – preko epistemoloških – kako sa sigurnošću razlučiti ono kako se svijet subjektu čini od onoga kakav svijet jest – pa sve do etičkih – zaslužuju li bića drugačiji tretman ovisno o tome jesu li svjesna ili ne. Jedno od najzanimljivijih pitanja u tome skupu je ono o spoznajnom odnosu svjesnog subjekta prema samome sebi. Točnije, što subjekt može znati o vlastitoj svijesti, tj. o sebi kao spoznajnome subjektu (npr. za razliku od toga što može o sebi znati kao o materijalnom biću)?

Moderna filozofija i spoznajni subjekt

Udžbenici povijesti filozofije kao prvog modernog filozofa navode Renea Descartesa (1596.-1650.) i njegovu tezu o epistemološkom primatu svijesti. Prema Descartesu, makar je u mnoge stvari moguće sumnjati, postoje neke istine koje su svakome subjektu nesumnjive. To su istine koje se odnose na njega samoga, a jedna od tih je da on sam postoji. Jer kako bismo mogli sumnjati u vlastito postojanje? Ne bi li sama misaona aktivnost sumnje potvrdila činjenicu da postojimo (glasoviti cogito ergo sum)?

Descartes je detaljno argumentirao i to koja svojstva ima taj Ja, tj. misleći subjekt. Prema njemu, spoznajni subjekt je nematerijalno biće koje nije smješteno u prostoru i čija se narav radikalno razlikuje od prostorno protegnutog fizičkog svijeta. Do svih tih zaključaka Descartes dolazi refleksijom o vlastitoj svijesti.

Kako to u filozofiji obično biva, nije sve ostalo na tome. Radikalno drugačiji pogled na narav spoznajnog subjekta nudi David Hume (1711.-1776.), veliki škotski filozof i najznačajniji pripadnik britanskog empirizma.

Empirizam je filozofska škola, čiji pripadnici stavljaju naglasak na osjetilno iskustvo. Prije svega, empiristi osjetilno iskustvo smatraju jedinim izvorom znanja o svijetu (za razliku od racionalista, primjerice Descartesa, koji naglašavaju spoznajnu moć mišljenja). Jediní način kojim se može saznati neka činjenica u svijetu je određeno iskustvo te činjenice. I kada se uzme u obzir prenošenje znanja

Ako je subjekt identičan nekom skupu iskustava, prestaje li subjekt postojati onog trena kada i taj skup prestane postojati?

svjedočanstvom, na koncu uvijek mora postojati nečije osjetilno iskustvo određene činjenice kao jedini mogući razlog za vjerovanje da je ta činjenica uistinu slučaj. Hume donosi detaljnu analizu sadržaja svijesti koji tvore to iskustvo. Prema njemu, svi se elementi ljudske svijesti mogu podijeliti na impresije i ideje. Impresije su osjetilne kvalitete ili osjetilni dojmovi kojih subjekt postaje svjestan izravnim opažanjem (boje, okusi, mirisi, zvukovi...), dok su ideje njihove kopije, u smislu da dijele s njima specifičnu kvalitetu, ali su slabijeg intenziteta (tako je npr. ideja ruže složena ideja koja se sastoji od jednostavnih ideja poput crvene boje, određenog mirisa itd... koje su pak kvalitetom identične impresijama crvene boje i tog mirisa, ali su slabijeg intenziteta). Sve su ideje smislene samo ako se mogu analizirati na jednostavne koje su pak kopija određenih impresija. Ako se utvrdi da se neka ideja ne može rastaviti na taj način, ona je prazna, tj. besmislena ideja. Isto tako, jedino na što se netko može pozvati kada tvrdi da nešto zna jest vlastito osjetilno iskustvo, tj. skup impresija koje tvore izravno iskustvo te činjenice. Ako bi netko rekao da zna neku činjenicu, npr. “S je P”, ali to znanje ne bi mogao opravdati odgovarajućim impresijama, naš bi zaključak trebao biti da on to zapravo ne zna.

Subjekt kao hrpa iskustava

Dosljednom primjenom empirističke metode na pitanje znanja o vlastitome postojanju, Hume dolazi do iznenađujućeg zaključka. Postoji li neka impresija, ili skup impresija koje bismo mogli poistovjetiti s tim Ja? Je li moguće navesti osjetilne kvalitete koje bi bile Ja, ili koje bi tvorile iskustvo samoga sebe? Hume priznaje postojanje moći unutar-njeg opažanja kojim subjekt postaje svjestan elemenata svoje svijesti (on to naziva refleksijom).

Hume zaključuje da nam ni percepcija ni refleksija ne pružaju iskustveni materijal kojim bi se mogla opravdati ideja o nama samima kao kartezijanskim subjektima vlastitih svjesnih stanja. Sve do čega možemo doći, pa čak i najupornijim reflektiranjem, jest ova ili ona

impresija – bilo da se radi o impresiji uzrokovanoj fizičkim predmetom, bilo da se radi o impresiji uzrokovanoj vlastitim tijelom (u tom je pogledu tijelo slično drugim materijalnim predmetima), ili da se radi o impresiji uzrokovanoj prijašnjim mentalnim radnjama (poput sjećanja ili samoopažanja).

Pitanje osobnog identiteta

Hume tako dolazi do teze: ne postoji tako nešto kao subjekt iskustva koji bi bio različit od svojih iskustava; Ja nije neka supstancija ili biće kojemu iskustva pripadaju, Ja je samo taj skup iskustava i ništa više – hrpa iskustava (bundle of perceptions; tekst je Rasprava o ljudskoj prirodi, knjiga I, 4: 6).

Humeova se teorija suočava s brojnim problemima; jedan je pitanje osobnog identiteta. Naime, impresije i ideje se u subjektovoj svijesti stalno izmjenjuju – subjektov je um svakog trenutka obilježen novim iskustvima i novim mislima; dosta je samo skrenuti pogled i naše je vizualno polje ispunjeno posve novom konfiguracijom boja, svjetla i sjene. Ako je pak subjekt identičan svojoj struji svijesti, a struja svijesti u trenutku T2 nije identična struji svijesti u trenutku T1 (jer se ne sastoji od istih impresija), onda ni subjekt u trenutku T2 nije identičan subjektu u trenutku T1. To bi značilo da ne postoji subjekt iskustva koje je vremenski duže od tre-

nutka.

Drugi je problem nejasan ontološki status osoba u trenucima nesvijesti, bilo da se radi o snu ili o pravom gubitku svijesti. Ako je subjekt identičan nekom skupu iskustava, prestaje li subjekt postojati onog trena kada i taj skup prestane postojati? To bi bila implikacija teorije. Ipak, teško bi bilo reći da je nemoguće preživjeti stanje nesvijesti.

Moguće rješenje – postojanje subjekta kao pojmovna istina?

Idući je problem teškoća u numeričkom razlikovanju kvalitativno identičnih struja svijesti. Ako je struja svijesti konstituirana nizom impresija i njihovim vremenskim slijedom, što bi individuiralo pojedinu struju svijesti koja bi se sastojala od kvalitativno identičnih impresija kao i neka druga struja svijesti, koje bi k tome bile u istim vremenskim relacijama? Iz kartezijanske je perspektive stvar jasna: struje svijesti su individuirane svojim subjektima. Hume bi pak morao uvesti novi kriterij, recimo prostorne relacije pojedinih impresija, a plauzibilnost tog kriterija je upitna.

Nijedan od ovih prigovora nije konkluzivan, u smislu da ističe logičku nedosljednost Humeove teorije, ali je njihov kumulativni efekt dosta snažan. Svi zajedno ukazuju na neplauzibilnost i protuintuitivnost teze.

Međutim, zanimljivo je da Hume ima na raspolaganju teorijske resurse kojima bi mogao konzistentno sa svojim empirizmom zagovarati različitost subjekta svijesti od svojih svjesnih stanja. Hume razlikuje dvije vrste sudova: relacije ideja i činjenične. Relacije ideja su sudovi istiniti samo na temelju svog značenja, dok činjenične sudove istinitima čini postojanje određenog stanja stvari. Ne bi li se onda moglo reći da sud “Postoji subjekt iskustva” izražava relaciju ideja, tj. da je pojam “iskustvo” takav da nužno implicira postojanje subjekta različitog od tog iskustva? Time bi Hume mogao održati kartezijansku intuiciju (bez ulaženja u detalje o naravi toga Ja) i svoj strogi empirizam. U svjetlu gornjih prigovora, to se čini kao elegantno rješenje.

**Ljudevit Hanžek asistent je na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Splitu, a tekst članka je izložen na ovogodišnjem simpoziju ‘Mediterranski korijeni filozofije’.*

brodogradnja

Murterska ljetna škola male brodogradnje

20. - 25. kolovoza 2013. Murter, Marina Vinici

ORGANIZATORI: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Splitu - Pomorski fakultet, MARINA VINICI d.o.o., Mariner Brod-Ing Betina d.o.o., CIMB - Centar za Inovacije u Maloj Brodogradnji, Općina Murter-Kornati
TEMA: Temeljne osobine malih brodova
TRAJANJE AKTIVNOSTI I ECTS BODOVI: 20 sati priprema + 30 sati aktivnog rada = 50 sati 2 ECTS boda
PREDAVAČI: Prof. dr. sc. Ivan Juraga, dipl. ing. strojarstva, prof. dr. sc. Izvor Grubišić, dipl. ing. brodogradnje, doc. dr. sc. Vedran Slapničar, dipl. ing. brodogradnje, doc. dr. sc. Pero Vidan, dipl. ing. pomorskog prometa, asistent Luka Mudronja, univ. mag. ing. nav. arch., Ivan Marinčić, dipl. ing. brodogradnje, dr. sc. Velimir Salamon, dipl. ing. brodogradnje
SUDIONICI: studenti brodogradnje: FSB-Zagreb, TFR-Rijeka, FESB-Split, studenti pomorstva PF-Split, studenti arhitekture AF-Zagreb
IZBOR TEMA: forma, opći plan, konstrukcija, stabilitet, otpor i propulzija, pomorstvo i brodogradnja, hrvatska brodograđevna baština

Cilj Ljetne škole bio je potaknuti interes kod studenata za mogućnosti male brodogradnje kao specijalnosti unutar područja brodogradnje. Suradnjom nekoliko institucija koje se bave raznim aspektima malih brodova dobio se sinergijski efekt kao i potaknuti međusobno poznavanje i uvažavanje raznih struka u jedinjenih oko projektiranja, gradnje, održavanja i plovidbe malog broda. Mjesto održavanja bila je MARINA VINICI d.o.o. u Murteru koja je omogućila polaznicima direktni kontakt s realnim životnim situacijama male brodogradnje kao i povezivanje znanja i vještina stečenih u studiju s praktičnim posljedicama u kontaktu s profesionalcima raznih struka. Organizatori su studentima pripremili niz zadataka preko kojih su praktično primijenili znanja stečena na fakultetima te zainteresirali se za probleme male brodogradnje i dobili podlogu za cjeloživotno učenje. Crtanje forme broda, pokus nagiba i pokusna plovidba, uz zajednički rad s kalafatima i iskusnim brodograđevnim inženjerima, pružili su studentima uvid u osnivanje i gradnju maloga drvenog broda. Organizatori i sudionici su ovom Ljetnom školom htjeli skrenuti pozornost na važnost male brodogradnje u Hrvatskoj, prisjetiti se brodograđevne baštine i još jače povezati hrvatsko pomorstvo i brodogradnju.

Marko Bašić
- Bačvar uhvaćen fotoaparatom u trenutku objašnjavanja konstrukcije malog drvenog broda

Marko je dobar duh murterske i hrvatske drvene brodogradnje. Naučnik za kalafata je postao 1968. godine, izgradio mnogo drvenih brodova, a prije tridesetak godina osnovao brodogradilište Marina Vinici u Murteru. Brodogradilište je preraslo u jedno od najvećih, takvog tipa, na Jadranu u kojem je vraćen stari sjaj velikom broju drvenih brodova. Marko već pet godina zaredom organizira izložbu starih hrvatskih brodova svake prve subote u mjesecu listopada. Tad posjetitelji zavire i prošeću se po starcima koji broje i iznad 130 ljeta. Ove je godine nesebično ustupio na korištenje Ljetnoj školi male brodogradnje svoje brodogradilište, svoje bogato znanje i svoje vrijedne kalafate čija je vještina neprocjenjiva.

U spomen tra

Zamolili smo Velimira Salamona, sveučilišnog profesora u mirovini, jednog od naših najzaslužnijih čuvara i promicatelja brodograditeljske baštine, da nam u povodu ljetne škole u Murteru priredi vlastiti prilog. Prof. Salamon opredijelio se za rekonstrukciju jednog svojeg predavanja koju prenosimo bez ikakvih izmjena

AUTOR:
VELIMIR SALAMON

PITANJA:
- Kakav će biti način izlaganja?
- Je li pitanja mogu biti glupa?
- Zna li se podrijetlo imena Jadranskoga mora?
- Je li Jadran zaista trodimenzionalno tijelo, ima li to more svoju površinu i dubinu?

KOMENTAR:
Pitanja su, obično, zaštićena znakom pitanja i kao takva najčešće nisu bedasta kao što bi odgovori mogli biti, odnosno barem bi ih neki mogli smatrati takvim.
Ovdje su pitanja grafički istaknuta masnim slovima poput naslova poglavlja knjiga i sažeta su, kao i današnje ključne riječi u modernim znanstvenim člancima. Nasuprot tome, pobliža objašnjenja autorovih stavova izlažu se u tzv. Komentarima i to normalnim pismom.

U Znanstvenom vijeću za pomorstvo u Sekciji za morskou brodogradnju HAZU djeluje Komisija za istraživanje i očuvanje hrvatske brodograđevne baštine, koja se bavi istraživanjem brodograđevne baštine Jadrana.

Hadria i trodimenzionalni crtež Jadrana

To je učinjeno radi uočavanja odnosa prema brodu koji vlada u zemlji koji se, ovdje, smatra razmjerno nepriličnim. Premda more predstavlja kolijevku svekolikog života na planetu Zemlji, valjda ne i grobnicu, ono se u društvu zaista rijetko uočava. Nesumnjivo su osnovni razlozi da je more suviše dinamičko, odnosno promjenjivo u kratkom vremenu, i da se ne doima dovoljno statičnim, odnosno promjenjivim tek u dužem razdoblju.

Zato se ovdje i predstavlja trodimenzionalni crtež Jadrana, gdje se i slikar Salvador Dali, svojom slikom mora prikazanog kao koža u čijoj sjeni spava pas, izruguje kljastom dvodimenzionalnom viđenju mora.

Nadalje, nije baš široko poznato da i izvorište samog imena mora, leži u imenu grada Hadria u Italiji, jer na ilir-

skom jeziku riječ hadur znači more.

Zbog toga što se smatra da se moru i brodovima, nažalost, ne poklanja dužna pažnja, zbog neprikladnog i nedovoljno stručnog brodograđevnog odnosa propala je Oliva, posljednji parni brod Austro-Ugarske Monarhije koji je plovio u pulskom brodogradilištu „Uljanik“, a koji je bio pohranjen u zagrebačkom Tehničkom muzeju. Odnos prema prastaraj gajeti Perina, prvom brodu koji je zaslužio naslov povijesnog spomenika u Hrvatskoj, jedva da se razlikuje od komičkog ognja Svetega Mikule odnosno Sv. Nikole koji, poput ptice Feniks koja se radala u vatri, predstavlja žrtvu starih brodova za spas svih drugih brodova i mornara koji njima plove. Da se pomogne nastojanju na rekonstrukciji tradicijskih jadranskih barki u HAZU se osnovala Komisija za istraživanje i očuvanje hrvatske brodograđevne baštine.

Odnos prema modernim brodovima u našim brodogradilištima jedva da se, u društvu razlikuje od mačehinskog.

PITANJA:
- Jesu li projekti Komisije za istraživanje i očuvanje hrvatske brodograđevne baštine Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti stručno oblikovani?
- Je li se u projektima Komisije za istraživanje i očuvanje hrvatske brodograđevne baštine obraća pažnja i na materijalnu i na nematerijalnu baštinu?

KOMENTAR:
Ovdje valja najprije podsjetiti na antičku poslovicu koje prenosi Platon da postoje tri vrste ljudi: živi, mrtvi i oni koji plove.

Zato su se u sklopu Komisije osnovali brojni projekti rekonstrukcije koji će se i realizirati kad se za to steknu povoljni uvjeti.

Jadran i HAZU projekti

Projekti rekonstrukcije povijesnih brodova izvode se na stručan način, pa se posebna pažnja posvećuje kako materijalnim tako i nematerijalnim čimbenicima kulture. Moglo bi se reći da projekti nisu, dakle, ni znanstveni ni kulturni, nego samo

1. Hadria - more - ja

5. Jadran i sponzori

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
Znanstveno vijeće za pomorstvo
Seksija za morskou brodogradnju
Komisija za istraživanje i očuvanje hrvatske brodograđevne baštine

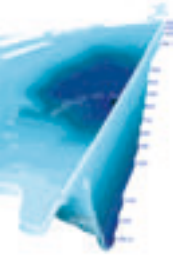

AKO SE MORE T
MOŽDA ĆE DO

Tradicijom na brodu

2. Oliva

3. Gajeta "Perina"

4. Oganj sv. Mikule

6. Mač Schiavona

7. Platonovo viđenje stvarnosti

8. O BRODU CRO PITANJA

ozbiljni.

No najprije je bilo potrebno odgovoriti na pitanje zašto se to radi?

Pljačkaški svjetonazor koji, posvuda u svijetu, a napose na Jadranu, nažalost, prevladava u današnjoj populaciji, priječi stanovništvo prihvatiti suvisla i dokazana rješenja koja Komisija nudi. Ta rješenja smatraju sumnjivima čim ne potječu od „domaćih“ ljudi nego ih, čak „mukte“, nude „furešti“. Jedino autoritet neke jake institucije kao npr. HAZU može ih, eventualno, malo pokolebati.

PITANJA:
- Je li nužno odreći se svojeg vlastitoga identiteta?

KOMENTAR:
Možda nije mudro odreći se svojega vlastitog identiteta, bogatstva kojim ova zemlja obiluje i svesti ga na jedan jedini pojam. Ma kako bogata ona bila, američka kultura koja nam se vrlo agresivno nameće, skraćuje sve kulture na svoju mjeru. Doista, „para dupe vrti“ kako bi rekli Romi.

No je li potrebno zamenariti ljepote naših Plitvičkih jezera, Jadransko more i otok e , slapove na Krki, visoke gore ili zlatna polja Slavonije, trebamo li zaboraviti naše glazbenike, kako narodne glazbe tako i kompozitore kao npr. Ivana Zajca, Rudolfa Matza, Borisa Papandopula ili violinista Franju Krežmu ili Zlatka Balokovića ili violončesticu Moniku Leskovar, trebamo li zamenariti slikare kao što su npr. Vlaho Bukovac, Celestin Medović ili Edo Murtić, skulptore Ivana Meštrovića, Vanju Radauša ili Antuna Augustinčića, fotografe Milana Pavića, Ivu Pervana ili Damira Fabijanića, trebamo li nipodaštavati naše književnike kao Miroslava Krležu, Antuna Gustava Matoša, Ranka Marinkovića, Augusta Šenou, Mariju Jurić-Zagorku, Tina Ujevića, znanstvenike kao Ruđera Boškovića, Franju Getaldića, Fausta Vrančića, Ivana Đikića, Vladimira Preloga i druge, moramo li ignorirati naše režisere kao Krešu Golika, Krstu Papića, Antuna Vrdoljaka ili Veljka Bulajića, glumce kao što su npr. Pero Kvrgić, Relja Bašić, Marija Kohn i druge, smijemo li zanemariti anonimnu tradicijsku narodnu i npr. romaničku ili renesansnu arhitekturu i dostignuća potpisane arhitekture kao Hermana Bollea, Vlade Iblera, Stjepana Planića, mirise našeg aromatičnog bilja ili fascinantna jela i pića.

Treba li se stidjeti slaven-skog oblikovnog rješenja kra-

vate, što je samo pogrešna interpretacija riječi Hrvat. Moramo li zanemariti, slabo poznato, slavensko oblikovno rješenje zaštite ruke košarom na balčaku mača, koje je bili standardno oružje tjelesne garde venecijanskog dužda. Gardu su činili moćni i neustrašivi borci nazvani Schiavoni odnosno Slaveni, koji su se regrutirali prvenstveno u Istri i Dalmaciji. Njihovo su rješenje balčaka poslije usvojili brojni vitezovi diljem Europe i svijeta? I, dakako, vjerojatno potpisali.

Platonovo viđenje stvarnosti

Je li potrebno prezirati mnoštvo anonimnih ili potpisanih ideja, koje su dale značajan doprinos ukupnoj svjetskoj kulturi? Ovdje se kulturom smatra prožimanje različitih iskustava i toga se ona suprotstavlja ideji skraćivanja.

Čini se da je imao pravo drevni filozof Platon, kad je, još u antičkoj Grčkoj, prispodobio stvarnost sa sjenama ljudi na zidovima špilje koji se kreću oko vatre u njezinu središtu. Moderna znanstvena spoznaja podržava ovu ideju. Podržavaju npr. i moderna matematika, postavkom da su moguće brojnije dimenzije od samo tri koje uočavamo. I moderna tehnologija, pomalo kontroverzno, stvarnost naziva virtualnom odnosno nestvarnom.

Temeljna pitanja djelovanja

ZAVRŠNA PITANJA:
Jesu li temeljna pitanja djelovanja zaista opravdana ?

ODGOVOR NA KLJUČNA PITANJA:
Smatra se da je potrebno odgovoriti na postavljena temeljna pitanja. Odgovor je, međutim, više od puke replike. Odgovor je opredjeljenje da se neće odustati pa ni onda kad se bitka unaprijed čini izgubljenom. Možda će jednom ipak sazreti vrijeme i za brodove i more, možda će se ispuniti punina vremena ili biblijski plenitudo temporis. A možda i neće. No treba djelovati kao da će se to ostvariti.

Odgovor na pitanje o smislu

ZAVRŠETAK:
Čini se ipak da se more i latinska i druga jedra počinju prepoznavati i u ovom narodu.

Jadranom su zaplovile gajete falkuše i druge barke koje sudjeluju na regati „Rota palagruzona“, murterske i druge barke sudjeluju u regati „Latinsko idro“, osnovana je i održava se ogromna veslačka regata neretvanskih lađa itd. U HAZU se osnovala Komisija za istraživanje i očuvanje hrvatske brodograđevne baštine, pa se čini da vrijeme uočavanja pomorskog identiteta naroda pomalo sazrijeva. Nada zaista umire zadnja.

TRENUTNO NE PREPOZNAJE
ČI VRIJEME KAD ĆE TO BITI POTREBNO

SVEUČILIŠTE U SPLITU
dana 10. srpnja 2013. raspisuje

NATJEČAJ

za mobilnost studenata u svrhu obavljanja stručne prakse u okviru Erasmus programa u akademskoj godini 2013./2014.

OPĆIDIO
Sveučilište u Splitu za akademsku godinu 2013./2014. ima pravo sudjelovanja u Erasmus programu, budući mu je dodijeljena Erasmus proširena sveučilišna povelja (255210-IC-1-2009-1-HR-ERASMUS-EUCX-1) i Erasmus ID Code HR SPLIT 01. Temeljem povelje Sveučilištu u Splitu omogućava se slanje studenata na stručnu praksu u inozemstvu.

VAŽEĆE RAZDOBLJE
Sve aktivnosti mobilnosti u okviru programa Erasmus u akademskoj godini 2013./2014. moraju se ostvariti od 01.06.2013. do 30.09.2014.

TKO SE MOŽE PRIJAVITI
Uvjeti prijave
Svi studenti Sveučilišta u Splitu (u okviru preddiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija, te stručnog i specijalističkog diplomskog stručnog studija), s hrvatskim državljanstvom ili državljanstvom neke druge države sudionice Programa (države EU, EFTA države i Turske), statusom izbjeglice, osobe bez državljanstva ili s registriranim stalnim boravištem u RH. Na Natječaj se mogu prijaviti i izvanredni studenti s tim da za vrijeme mobilnosti imaju obveze redovitog studenta.
Temeljni uvjet prijave je potpuna i pravilno ispunjena natječajna dokumentacija.
Tijekom studija studenti mogu biti korisnici jedne financijske potpore za stručnu praksu. Ukupan broj mjeseci financiran Erasmus grantom ne smije biti veći od 24 (uključujući Erasmus studentski boravak).

GDJE SE MOŽE OBAVLJATI STRUČNA PRAKSA
Mjesto za obavljanje stručne prakse studenti mogu pronaći uz pomoć posredničkih agencija, nacionalne agencije, matične ustanove-sastavnice ili samoinicijativno.
Studenti Sveučilišta u Splitu stručnu praksu mogu obavljati u tvrtkama, ustanovama, organizacijama i ostalim subjektima koji imaju status pravne osobe, samo u državama članicama EU. Studentsku praksu nije moguće obavljati u:
• europskim ustanovama (popis dostupan na <http://europa.eu/agencies/>)
• organizacijama koje upravljaju programima EU
• diplomatskim predstavništvima RH u inozemstvu

(Stručnu praksu moguće je obaviti u ostalim predstavništvima RH u inozemstvu npr. školama, kulturnim institutima itd. pod uvjetom da će razdoblje mobilnosti imati međunarodni karakter. To znači da će student koji će obaviti stručnu praksu steći iskustva koja ne bi mogao steći da sličnu praksu obavlja u RH)

DUŽINA BORAVKA
Najkraće razdoblje je 3 mjeseca, a najduže 10 mjeseci.

ŠKOLARINA
Za vrijeme razdoblja mobilnosti studenti Sveučilišta u Splitu ostaju upisani na svojoj matičnoj ustanovi i dužni su nastaviti plaćati školarinu ukoliko su u kategoriji studenata koji u potpunosti ili djelomično sami financiraju svoj studij.

IZNOS FINANCIJSKE POTPORE – GRANTA
Financijska potpora koja se dodjeljuje u sklopu programa Erasmus zamišljena je kao dodatak (potpora) na troškove studiranja koje bi student imao i na matičnom sveučilištu, tako da nikako ne pokrivaju cjelokupni trošak boravka u inozemstvu za vrijeme mobilnosti.
Visina mjesečne potpore za akademsku godinu 2013./2014. iznosi 450 eura.
Financijska sredstva osigurana za mobilnost u svrhu obavljanja stručne prakse odobravaju se od strane Agencije za mobilnost i programe EU.

STUDENTI S INVALIDITETOM
Zbog mogućih povećanih troškova kod realizacije razdoblja mobilnosti, **studenti s invaliditetom** imaju pravo na uvećan iznos financijske potpore sukladno stupnju invaliditeta. Uz prijavu na Natječaj potrebno je priložiti i Prijavni obrazac za studente s invaliditetom te potvrdu ovlaštene ustanove iz koje se vidi stupanj invaliditeta.

DVOSTRUKO FINANCIRANJE
Studenti ne mogu dobiti financijsku potporu - grant u sklopu Erasmus ukoliko će njihov boravak u inozemstvu biti dodatno financiran iz sredstava koja potječu iz Europske unije.
Pod dvostrukim financiranjem ne smatraju se nacionalne, lokalne ili druge stipendije koje se inače dodjeljuju studentima za redovan studij na matičnoj visokoškolskoj ustanovi.

OSIGURANJE
Prije odlaska u inozemstvo studenti su obvezni sklopiti policu osiguranja koja mora uključivati zdravstveno osiguranje u ino-

zemstvu i putno osiguranje, a može uključivati i dodatno osiguranje sukladno zahtjevu inozemne ustanove, odnosno dotičnog veleposlanstva u Republici Hrvatskoj koje može određenu vrstu osiguranja odrediti kao uvjet za registraciju boravka ili izdavanje vize.
Osnovno osiguranje obično osigurava nacionalno zdravstveno osiguranje studenta i za njegovog boravka u drugoj zemlji EU preko europske zdravstvene iskaznice. Međutim, postoji mogućnost da osiguranje koje pokriva europska zdravstvena iskaznica ili privatno osiguranje nije dovoljno, posebno u slučaju repatrijacije i određene liječničke intervencije. U tom slučaju može biti korisno dodatno privatno osiguranje.

PRIJAVA NA NATJEČAJ
Studenti koji se prijavljuju na Natječaj dužni su ispravno elektronski ispuniti i ručno potpisati prijavni obrazac i ostalu dokumentaciju koja je sastavni dio Natječaja:
1. Prijavni obrazac
2. Letter of Confirmation
3. Životopis na engleskom jeziku (na Europass CV obrascu na engleskom jeziku; u vezanim dokumentima Natječaja)
4. Prijepis dosadašnjih ocjena i ostvarenih ECTS bodova ovjeren u referadi matične sastavnice na hrvatskom jeziku
5. Pismo motivacije na engleskom jeziku (do 300 riječi)
6. Dokaz o znanju stranog jezika, odnosno jezika zemlje u koju student ide, ukoliko postoji
7. Prijavni obrazac za osobe s invaliditetom skupa s potvrdom ovlaštene ustanove iz koje se vidi stupanj invaliditeta

Svu navedenu dokumentaciju **osobno** donijeti na adresu:
Sveučilište u Splitu
Ured za međunarodnu suradnju
Rudera Boškovića 31, 21000 Split

ili **preporučenom poštom poslati** na adresu:
Sveučilište u Splitu
Ured za međunarodnu suradnju
Livnjska 5, 21000 Split
za "Natječaj za mobilnost studenata u svrhu obavljanja stručne prakse u okviru Erasmus programa u akademskoj godini 2013./2014."

Rok za predaju kompletne prijavne dokumentacije Uredu za međunarodnu suradnju: odmah, do popunjavanja odobrene kvote mjesta, a najkasnije do 29. studenog 2013.
Ukoliko prijave šaljete poštom, pripazite da datum na pošiljci bude zaključno s 29. studenog 2013., a ukoliko prijave donosite osobno, Ured za međunarodnu suradnju će ih zaprimati najkasnije do 15:00 sati dana 29. studenog 2013.
Nepotpune ili zakašnjele prijave neće se uzimati u razmatranje.

VEZANI DOKUMENTI NATJEČAJA
1. Prijavni obrazac za akademsku godinu 2012./2013.
2. Prijavni obrazac za studente s invaliditetom za akademsku godinu 2012./2013.
3. Letter of Confirmation
4. Training Agreement
5. Europass CV obrazac
6. Popis ECTS koordinatora na sastavnicama
7. Popis Erasmus koordinatora na sastavnicama
8. Transcript of Work/Employer evaluation form
9. Upute za studente

POSTUPAK ODABIRA STUDENATA
Odabir studenata će vršiti Povjerenstvo za odabir kandidata na temelju sljedećih kriterija:
prioritet imaju studenti koji još nisu odlazili na mobilnost za vrijeme studija, postojanje veze između stručne prakse i studijskog programa, akademski uspjeh (na Natječaj se mogu prijaviti studenti čiji je prosjek ocjena u prošloj akademskoj godini bio najmanje 2,75), razina znanja jezika države u koju odlazi te engleskog jezika kao i ocjena pisma motivacije.

Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Splitu obavijestit će odabrane kandidate o daljnjim koracima za provedbu prakse.

ŠTO NAKON ODABIRA STUDENTA
Student odabran za mobilnost s potporom:
1. potpisuje sa Sveučilištem u Splitu Ugovor o stručnoj praksi
2. potpisuje Training Agreement (kojeg potpisuje student, inozemna tvrtka/ustanova/organizacija i ECTS povjerenik na sastavnici).
3. dostavlja presliku EU zdravstvene iskaznice

Završni rezultati Natječaja i odluka o financijskoj potpori objavit će se na internetskim stranicama Sveučilišta na www.unist.hr i na oglasnoj ploči Sveučilišta, najkasnije do 9. prosinca 2013.

ZAJEDNIČKE ODREDBE OBAJU NATJEČAJA

PRAVO NA ŽALBU
Protiv Odluke može se izjaviti žalba Povjerenstvu za odabir kandidata u roku od 8 dana od dana objave Odluke.
O žalbi odlučuje isto Povjerenstvo donošenjem Odluke o žalbi. Protiv ove Odluke ne može se izjaviti žalba u upravnom postupku ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu RH u roku od 30 dana od primitka ove Odluke.

OSTALO
Prijavom na Natječaj kandidati pristaju da se njihovo ime objavi na popisu izabranih/odbijenih kandidata ili na listi čekanja.

Za sve dodatne informacije obratite se Erasmus koordinatorima na svojim sastavnicama ili na Sveučilištu:

Uredu za međunarodnu suradnju,
Rudera Boškovića 31
Mia Vuco, 091 4433 926, mvuco@unist.hr
Ana Čosić, 091 4433 871, acosic@unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU
dana 29. kolovoza 2013. raspisuje

NATJEČAJ

za mobilnost studenata u svrhu studijskog boravka u okviru Erasmus programa u ljetnom semestru akademske godine 2013./2014.

Popis ugovora Sveučilišta u Splitu spada u Vezane dokumente Natječaja U slučaju pogreške u tablicama s bilateralnim sporazumima, važeći podaci su oni iz ugovora.

AKTIVNOSTI U OKVIRU MOBILNOSTI STUDENATA
Financijska potpora – grant dodjeljuje se u svrhu sufinanciranja sljedećih aktivnosti:
• **studijskog boravka** u okviru redovnog preddiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija na inozemnoj partnerskoj ustanovi uključujući izradu završnog rada (to ne uključuje samostalno istraživanje koje nije sastavni dio studija)

DUŽINA BORAVKA
Najkraće razdoblje je **3 mjeseca**, a najduže **6 mjeseci**, uz napomenu da je najuobičajenija praksa odlaska na **cijeli semestar**, što neka inozemna sveučilišta i uvjetuju.

ŠKOLARINA
Erasmus studenti su oslobođeni troškova školarine na inozemnim visokoškolskim ustanovama, kao i svih drugih naknada koje se ne naplaćuju ni matičnim studentima, ali se od njih može zatražiti naknada za usluge koje se naplaćuju i matičnim studentima (fotokopiranje, osiguranje itd). Za vrijeme razdoblja mobilnosti studenti Sveučilišta u Splitu ostaju upisani na svojoj matičnoj ustanovi i dužni su nastaviti plaćati školarinu ukoliko su u kategoriji studenata koji u potpunosti ili djelomično sami financiraju svoj studij.

IZNOS FINANCIJSKE POTPORE – GRANTA
Financijska potpora koja se dodjeljuje u sklopu programa Erasmus, u iznosu od 400 eura mjesečno, zamišljena je kao **dodatak (potpora) na troškove studiranja** koje bi student imao i na matičnom sveučilištu, tako da nikako ne pokriva cjelokupni trošak boravka na inozemnom sveučilištu.

Konačan iznos potpore kao i broj odabranih studenata za akademsku godinu 2013./2014. odredit će se naknadno i objaviti u Odluci o odabiru kandidata za mobilnost u okviru Erasmus programa na Sveučilištu u Splitu za ak. god. 2013./2014.

STUDENTI S INVALIDITETOM
Zbog mogućih povećanih troškova kod realizacije razdoblja mobilnosti, **studenti s invaliditetom** imaju pravo na uvećan iznos financijske potpore sukladno stupnju invaliditeta. Uz prijavu na Natječaj potrebno je priložiti i Prijavni obrazac za studente s invaliditetom te potvrdu ovlaštene ustanove iz koje se vidi stupanj invaliditeta.

DVOSTRUKO FINANCIRANJE
Studenti ne mogu dobiti financijsku potporu - *grant* u sklopu Erasmusa ukoliko će njihov boravak u inozemstvu biti dodatno financiran iz sredstava koja potječu iz Europske unije.
Pod dvostrukim financiranjem ne smatraju se nacionalne, lokalne ili druge stipendije koje se inače dodjeljuju studentima za redovan studij na matičnoj visokoškolskoj ustanovi.

ERASMUS STUDENTI BEZ FINANCIJSKE POTPORE (ZERO-GRANT STUDENTS)
Studenti koji se prijave na Natječaj i koji udovoljavaju svim uvjetima, na mobilnost mogu ići o vlastitom trošku uz status Erasmus studenta, tzv. *zero-grant Erasmus students*. Na njih se primjenjuju ista pravila kao i na Erasmus studente koji imaju potporu. To znači da se Erasmus studenti bez potpore ne mogu tijekom studija dva puta prijaviti za studijski boravak odnosno stručnu praksu.

OSIGURANJE
Prije odlaska u inozemstvo studenti su obvezni sklopiti policu osiguranja koja mora uključivati zdravstveno osiguranje u inozemstvu i putno osiguranje, a može uključivati i dodatno osiguranje sukladno zahtjevu inozemne ustanove odnosno dotičnog veleposlanstva u Republici Hrvatskoj koje može određenu vrstu osiguranja odrediti kao uvjet za izdavanje vize.

POSTUPAK ODABIRA STUDENATA
Odabir studenata će vršiti Povjerenstvo za odabir kandidata temeljem rang listi Povjerenstava za rangiranje kandidata na sastavnicama Sveučilišta, donošenjem Odluke o odabiru kandidata.
Nakon utvrđivanja potpunosti dokumentacije, osnovni kriterij je da će prioritet imati studenti koji još nisu odlazili na mobilnost za vrijeme studija, potom akademski uspjeh, znanje stranog jezika kao i ocjena pisma motivacije.
Dodatni kriteriji sastavnica objavljeni su u vezanim dokumentima Natječaja.
Nakon završenog Natječaja objavit će se prvi rezultati s rang listom studenata.
Konačna Odluka o odabiru kandidata objavit će se na web stranici Sveučilišta u Splitu nakon što Sveučilište dobije Odlu-

ku Agencije za mobilnost i programe EU o visini dodijeljenih sredstava.
Povjerenstvo za odabir kandidata će broj kandidata unutar konačne Odluke o odabiru kandidata odrediti temeljem sljedećih kriterija:
Broj aktivnih LLP ugovora koje je sastavnica potpisala, broj ostvarenih studentskih mobilnosti, broj redovitih studenata sastavnice, broj dolaznih studenata i osoblja koje je sastavnica ugovistila.

PRIJAVA NA NATJEČAJ
Studenti koji se prijavljuju na Natječaj dužni su ispravno elektronski ispuniti i ručno potpisati **prijavni obrazac**, koji je sastavni dio Natječaja. Također je potrebno uredno dostaviti i sljedeću dokumentaciju:
1. Životopis na engleskom jeziku (na Europass c.v. obrascu na engleskom jeziku; u vezanim dokumentima Natječaja)
2. Prijepis dosadašnjih ocjena i ostvarenih ECTS bodova ovjeren u referadi matične sastavnice na hrvatskom jeziku
3. Pismo motivacije na engleskom jeziku (do 300 riječi), vlastoručno potpisano
4. Dokaz o znanju stranog jezika (potvrda škole stranih jezika ukoliko je student posjeduje ili potvrda koja je razvidna iz prijepisa ocjena).
Napomena: studenti jezika ne prilažu ovu potvrdu
5. Prijavni obrazac za osobe s invaliditetom skupa s potvrdom ovlaštene ustanove iz koje se vidi stupanj invaliditeta (u vezanim dokumentima Natječaja)

Svu navedenu dokumentaciju osobno donijeti na adresu:
Sveučilište u Splitu
Ured za međunarodnu suradnju
Ruđera Boškovića 31, 21000 Split

ili preporučenom poštom poslati na adresu:
Sveučilište u Splitu
Ured za međunarodnu suradnju
Livnjska 5, 21000 Split
za “Natječaj za mobilnost studenata u svrhu studijskog boravka u okviru Erasmus programa za ljetni semestar akademske godine 2013./2014.”
Rok prijave je 20. rujna 2013.

Ukoliko prijave šaljete poštom, pripazite da datum na pošiljci bude zaključno s 20. rujna 2013., a ukoliko prijave donosite osobno, služba protokola će ih zaprimati najkasnije do 15 sati 20. rujna 2013.
Nepotpune ili zakašnjele prijave neće se uzimati u razmatranje.

VEZANI DOKUMENTI NATJEČAJA
1. Prijavni obrazac za akademsku godinu 2013./2014.
2. Prijavni obrazac za studente s invaliditetom za akademsku godinu 2013./2014.
3. EuropassCV
4. Popis ECTS povjerenika na sastavnicama
5. Popis Erasmus koordinatora na sastavnicama
6. Upute studentima odabranim za studentsku razmjenu
7. *Learning Agreement (Sporazum o priznavanju razdoblja mobilnosti)*
8. Popis visokoškolskih ustanova s kojima je potpisan LLP Erasmus bilateralni sporazum

ŠTO JE POTREBNO NAPRAVITI PRIJE PRIJAVE
Svi studenti zainteresirani za razmjenu, dužni su proučiti i u dogovoru s ECTS povjerenikom svoje sastavnice usporediti studijske programe matičnog i inozemnog sveučilišta i izabrati kolegije koje bi mogli slušati i polagati u inozemstvu. Potrebno je obratiti pažnju i na jezik na kojem se nastava izvodi.
Na temelju navedenog se **po odabiru studenta** za razmjenu sklapa Sporazum o priznavanju razdoblja mobilnosti (*Learning Agreement*).

ŠTO NAKON ODABIRA STUDENTA
Svi studenti odabrani za mobilnost potpisuju **Sporazum o priznavanju razdoblja mobilnosti – Learning Agreement** kojeg potpisuju student, institucionalni i fakultetski ECTS koordinator matičnog i prihvatnog sveučilišta, a potomsa Sveučilištem u Splitu **Ugovor o studijskom boravku**. Potpisivanjem Sporazuma o priznavanju razdoblja mobilnosti jamči se priznavanje ECTS bodova stečenih tijekom mobilnosti u inozemstvu.

Odabrani studenti dužni su se prije, za vrijeme i po povratku s inozemne visokoškolske ustanove pridržavati propisanih uputa koje su dane u “**Uputama studentima odabranim za mobilnost u svrhu studijskog boravka**” a koje spadaju u Vezane dokumente ovog Natječaja kao i svih naknadnih obavijesti koje im se upute elektroničkom poštom.

OPĆI DIO
Sveučilište u Splitu za akademsku godinu 2013./2014. ima pravo sudjelovanja u Erasmus programu, budući mu je dodijeljena **Erasmus proširena sveučilišna povelja (255210-IC-1-2009-1-HR-ERASMUS-EUCX-1)** i **Erasmus ID Code HR SPLIT 01**. Temeljem Povelje Sveučilištu u Splitu omogućava se slanje studenata na **studijski boravak**.

VAŽEĆE RAZDOBLJE
Sve aktivnosti mobilnosti u okviru programa Erasmus u akademskoj godini 2013./2014. mogu se ostvariti od **1.6.2013. do 30.9.2014.**

TKO SE MOŽE PRIJAVITI
Svi studenti koji su u trenutku odlaska na mobilnost (u akademskoj godini 2013./2014.) upisani u najmanje drugu godinu preddiplomskog (ili integriranog) ili stručnog studija studija, prvu godinu diplomskog studija ili prvu godinu poslijediplomskog studija, s hrvatskim državljanstvom ili državljanstvom neke druge države sudionice Programa (države EU, EFTA države i Turske), statusom izbjeglice, osobe bez državljanstva ili s registriranim stalnim boravištem u RH.
Na Natječaj se mogu prijaviti i izvanredni studenti uz uvjet da za vrijeme mobilnosti pohađaju redovni studij u punom vremenu.
Na Natječaj se mogu prijaviti studenti čiji je prosjek ocjena u prošloj akademskoj godini bio najmanje 3,00. Ukoliko bi se iznimno prijavio student s prosjekom nižim od 3,0 a nikako nižim od 2,75, bit će potrebno dostaviti 2 preporuke profesora.
Tijekom studija studenti mogu biti korisnici jedne financijske potpore za Erasmus studijski boravak.

NA KOJA SVEUČILIŠTA SE MOŽE OTIĆI
Studenti Sveučilišta u Splitu mogu otići na inozemne visokoškolske ustanove u Europskoj uniji s kojima je Sveučilište u Splitu potpisalo Erasmus bilateralni sporazum¹

¹ Napomena: Ugovori su razvrstani po fakultetima budući se Erasmus bilateralni ugovori sklapaju za strogo određena područja (npr. jezici, pedagogija, ekonomija i sl.)

studenti

Marino Lončar, Frane Roje, Davor Pavičević, Ivan Pavičić, Antonio Pavlinović, Jure Granić Skender, Marko Marinović, Darko Šperac, Barbara Bračić

DUMP-ovci na Gamescomu

PRIREĐILA:
MARIJA PLAZONIĆ

Već je postala tradicija da gameri iz svih dijelova svijeta krajem kolovoza "hodočaste" na Gamescom, najveći sajam video igara u Europi i drugi najveći na svijetu po ukupnoj posjećenosti. Sajam se već pet godina održava u njemačkom gradu Kölnu, i sve je popularnija destinacija među ljubiteljima računalnih igara. Ove godine Gamescom se održavao od 21. do 25. kolovoza. U izložbenom prostoru od 140 000 metara četvornih prezentirali su se razni izlagači s više od 340 000 posjetitelja.

Studentska populacija vrvi gamerima

Da je bio iznimno uspješan ispričali su nam članovi DUMP Udruge mladih programera, koji su sajam

Članovi DUMP Udruge mladih programera posjetili su najveći sajam računalnih igara u Europi. Proveli su se izvršno, nešto su i naučili, a što je najvažnije sada su odmorni i spremni za nove projekte u narednoj akademskoj godini

iskoristili kao priliku za zajedničko druženje: "Odavno nismo imali kvalitetan team building. Htjeli smo preko ljeta negdje otići, dobro se zabaviti i možda nešto novo naučiti. Želimo biti u upoznati s napretkom tehnologije i volimo igrice, pa se Gamescom činio kao idealno mjesto za nas. Zato smo se rado priključili putovanju kojeg su iz Hrvatske organizirali portali guru-gaming.org i hcl.hr. Iako DUMP kao udruga nema izravne veze s gamingom, svi mi mladi ljudi velik dio slobodnog vremena provodimo za računalima, dijelom igrajući i video

igrice. Neki od naših članova su "hardcore" gameri i jednostavno ne mogu preživjeti dan bez da odigraju rundu. Studentska populacija vrvi gamerima, jer za većinu igara ne trebate više potrošiti pola svojeg dana kako biste bili dobri u njima" ispričao nam je Marko Marinović. Marku je ovo već drugo putovanje na Gamescom, a planira ga posjećivati i dalje.

Kako napraviti video-igru

Osim zabave, sajam zainteresiranim nudi priliku da nešto i nauče. "U obliku prezentacija bilo je moguće upoznati alate i procese kojima

se koriste dizajneri igara, a organizirana je i radionica crtanja uz demonstraciju uživo. Prezentacije su nažalost trajale prekratko da bi se moglo išta konkretno naučiti. Ali vrlo poučno je bilo vidjeti način na koji razmišljaju i procese kroz koje prolaze da naprave neki dio igre. Ako ikad u budućnosti bude mo radili neku igricu, sigurno ćemo se prisjetiti stvari koje smo vidjeli i time sebi olakšati rad."

Na sajmu se predstavilo ukupno 635 izlagača iz 40-ak zemalja, a među poznatijima su Microsoft, Nintendo, Sony, Disney, Warner

Bros... Najpoznatija tvrtka u svijetu računalnih igara, i s najvećom godišnjom zaradom, svakako je američki Blizzard. Malo tko nije čuo za Starcraft, World of Warcraft ili Diablo, a vjerojatno nije mali broj studenata i s našeg sveučilišta koji zbog njih propuštaju ispitne rokove. Da je Blizzard u samom vrhu svjedoči i nagrada za najbolju igru Gamescoma 2013 (Best of gamescom), koju je dobila upravo njihova igra "Destiny".

Živjeti od igranja igrice

"Unatoč kratkom vremenu, mi smo se odlično zabavili i vidjeli mnogo novih stvari. Primjerice, isprobali smo igre koje još nisu ni izašle na tržište i upoznali neke od najpoznatijih igara naših omiljenih video igrica. Koliko je industrija video igrice snažna govori nam upravo činjenica da ne-

ki pojedinci žive od igranja, a njihova popularnost veća je od svjetski poznatih pjevača i glumaca", rekao nam je jedan od DUMP-ovaca, Jure Granić Skender.

Dumpovci su se na Gamescom-u izvršno proveli, i sada su spremni za nove obaveze na fakultetu i nadolazećim projektima.

Marin Aglič otkrio nam je neke njihove planove: "Uskoro ćemo organizirati 'Školu osnova programiranja', naš najpoznatiji ciklus koji zbog velike zainteresiranosti do kraja akademske godine planiramo barem još jednom ponoviti. Uz sve to, neki od članova namjeravaju sudjelovati na natjecanjima izrade softvera kao što je Imagine Cup."

Zbog već ostvarenih uspjeha koji su iza njih i onih koje tek planiraju ostvariti, putovanje iz čistog gušta potpuno im je opravdano!

Splitski košarkaši još jednom prvaci Europe

U organizaciji European University Sports Association, u Nizozemskom gradu Rotterdamu je održano prvo Sveučilišno prvenstvo Europe u košarci 3x3 od 19. do 21. kolovoza. Nakon osvojenog zlata na Sveučilišnom prvenstvu Europe kojem je grad Split bio domaćin, street ball košarkaši našeg Sveučilišta su osvojili još jedno zlatno odličje Veliku nadmoć su pokazali već prvi dan ne izgubivši nijednu utakmicu u grupi, te su dobre igre nastavili i sutradan u razigravanju za pozicije. Najveći otpor su imali u samom finalu od ekipe sa Sveučilišta u Kragujevcu iz Srbije.

Redom su padala Sveučilišta iz: Poitiers (Francuska), Ohalo (Izrael), Tver (Rusija), Erasmus (Nizozemska), Lorraine (Francuska), Ljubljana (Slovenija) i Kragujevac (Srbija). "Prije četiri godine smo oformili ekipu STATIST koja je u međuvremenu postala europski prvak i svjetski viceprvak a i usput je svojom simpatičnošću osvojila

Šlijeva na desno stoje - Duje Kaliterna, Toni Vitali i Duje Škaro.. Dolje - Hrvoje Marin i Duje Marin

srca svih 'basketaša' i ljudi koji prate taj sport. Na svijetu za sada postoji registriranih 35000 'basketaša' a ta će brojka samo rasti" - objasnio je Hrvoje Ma-

rin, najbolji igrač održanog prvenstva.

Dodao je i nekoliko kritika organizatorima: "U Rotterdamu smo išli s očekivanjima da

osvojimo turnir ali i da se zabavimo. Na kraju se jedno i drugo ostvarilo.

MVP oba prvenstva

Organizacija nije bila nesto posebno, pogotovo su bili loši transport i hrana, ali mi smo se snalazili na naš način. Zapravo, možda je samo teško nadmašiti veliku želju i rad te odličnu organizaciju iz Splita.

"Zanimljivo je da Hrvoje Marin kapetan naše košarkaške ekipe i MVP prvenstva u Splitu je dobio i na ovom street ball prvenstvu nagradu za MVP (Most Valuable Player - najkorisniji igrač). "Poveznica moje dvije MVP nagrade je ta da sam u oba natjecanja imao odlične suigrače koji su vjerovali u mene i moje mogućnosti a ja sam takvu priliku objeručke iskoristio" - zaključio je najbolji košarkaš Splitskog Sveučilišta. Street ball-aši su na najljepši način zaključili ovu zlatnu godinu za Sveučilišnu mušku košarku u Splitu. **JELENA MATEŠIĆ**

Članovi AuThink tima: Ivan Božić, Marko Marinović, Luka Vidačak, Marko Matijević (mentor), Ivan Pavičić

AuThinku DreamSpark Learning Award

Na svjetskom finalu Microsoft Imagine Cup natjecanja u St. Petersburgu tim studenata FESB-a osvojio je posebnu nagradu DreamSpark Learning Award! AuThink je tako u konkurenciji sa predstavnicima još 77 zemalja iz cijelog svijeta osim prestiža, osvojio i novčanu

potporu u iznosu 5000 dolara za daljnji razvoj. AuThink je inovativni softver izgrađen za potrebe edukacije roditelja, pomoći djeci s problemom autizma i poboljšanja načina rada stručnjaka u centrima za autizam, i kao takav potpuno se uklopio u ideju nagrade. **M.P.**